PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК III ЧЕРВЕНЬ — JUNE ЧИСЛО 6

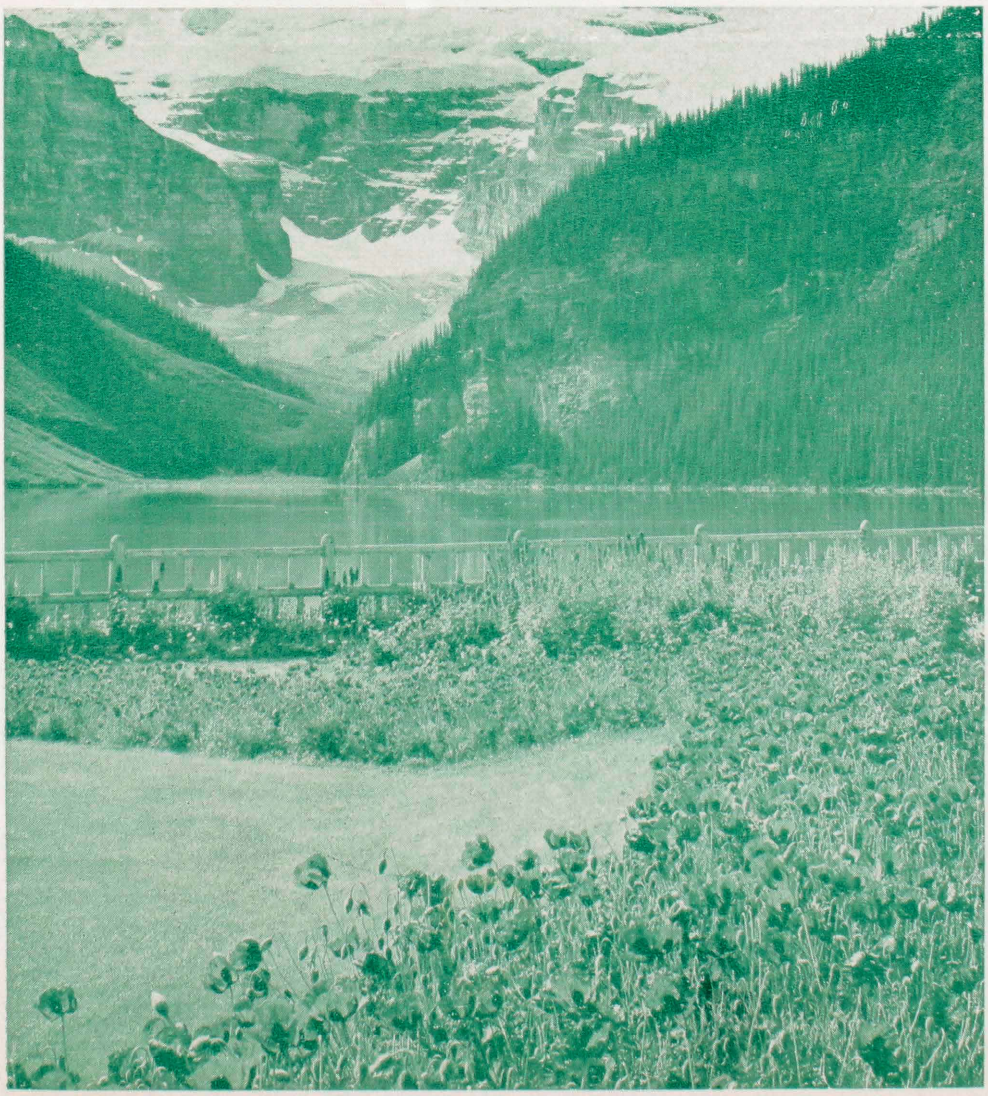

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК III ЧЕРВЕНЬ, 1962

Ч. 6 Виходить раз у місяць

Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Редакторка Наталія Когуська

Річна переплата в Канаді $3.50
Поза Канадою 4.00
Поодиноке число ..... .40

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

JUNE, 1962 VOL. III

Monthly Publication No. 6

Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

Edited by Editorial Committee

Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

ЗМІСТ

Вакаційні оселі 1
Лариса Мурович — Джерело сили 1
Р. Кондра — Одержала стипендію Союзу 2
М. Пастернакова — Силюети сучасних українських танцюристок 3
„К. С." Ваш голос у виборах важливий 6
Є. Білич — Одна з перших 7
О. Копач — Наталена Королева 8
Яр. — Дещо з життя Анни Джарвис 12
Г. Лазарук-Гендерсон — Кваліфікації доброї провідниці 13
Ірена Книш — Любов чи гроші? 14
Дмитро Міщенко — Сіверяни 15
O. Woycenko — The Arts in Canada 19
Ганна Черінь — Найкраща квітка помідор 21
При громадській роботі 22
Софія Сенишин — Українська вишивка 27
А Сенів — Для господинь 28
Річні звіти відділів 29

На обкладинці — краса Канади. Вид скалистих гір в Альберті.

Кожний передплатник це цінна одиниця для нашого журнала, а всі передплатники разом, це фундамент, на якім основана його праця. Тому кожний новий передплатник є додатньою силою, що зміцнює наш журнал.

Дбайте ж, щоб приєднувати для нього нових передплатників. Прилучіть свої сили до тих, що досі працювали і далі працюють.

ДО ВІДОМА ВІДДІЛАМ

Відділи, які ще досі не прислали своїх річних звітів до поміщення в „Промені", просимо зробити це негайно. Крім цього числа, вийде перед вакаціями ще два числа — з липня і серпня. Число з вересня не вийде, а появиться аж в жовтні. В повакаційних числах звітів з річних зборів містити не будемо, бажаємо помістити всі звіти в наступних двох числах. Тому й вакаційне число переносимо з серпня на вересень.

ПОПРАВКА

В попереднім числі з травня на стор. 12 в поясненні під заг. „Для таких хвилин варто жити" в передостанній стрічці зайшла прикра друкарська помилка — „(З передрукованого)" має бути (З недрукованого „Щоденника про Українську Республіканську Капелю О. Кошиця, част. 3. стор. 23).

ДОКІЯ ГУМЕННА

СЕРЕД ХМАРОСЯГІВ

Нова, щойно вийшла з друку книжка відомої авторки.

Перед читачем цієї книжки промиготить захоплива панорама нью-йоркської мозаїки, вловлена двадцять один раз у раму короткої новелі.

Ціна книжки $2.50.

Замовлення й оплату надсилати на адресу:

DOKIA HUMENNA
c/o UVAN
206 West 100th Street
New York 25, N.Y., U.S.A.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Заходами Манітобської Провінціяльної Екзекутиви Союзу Українок Канади відбудеться **Окружний З'їзд** в Гарденгон, Ман. в неділю, 10-го червня 1962 р.

З'їзд почнеться Службою Божою в 10-тій годині рано, яку відправлятиме Всеч. о. П. Стефюк. З'їздова програма почнеться негайно після спільного обіду. Участь в з'їзді беруть представники організацій Союзу Українок Канади, ТУС, СУМК і делегати.

Запрошуємо відділи, членство і ширше громадянство Гарденгон та доокольчні місцевості до повної участи в цім з'їзді.

За пров. екзекутиву Союзу в Манітобі

Ольга Завісляк, голова
Іра Тарнавецька, кор. секр.
Клавдія Долинчук, окр. предст.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК III ЧЕРВЕНЬ, 1962 Ч. 6

Вакаційні оселі для наших дітей

Через кільканадцять останніх років українські організації колопочуться та розбудовують літні оселі для своєї шкільної дітвори; через цілий той час українські вакаційні оселі відкривають свої двері для українських дітей — Зелений Гай, Соняшний Купіль в Саскачевані, Барвінок в Альберті, Київ у Торонті, св. Софії в Монтреалі, Золоті Ворота в Гемилтоні.

Ось наближається час вакацій, тисячі шкільної молоді знайдеться поза стінами школи. Два місяці літнього відпочинку для скріплення здоровя на свіжім воздусі і сонці необхідні для наших дітей. Та сама бездільність навластива дитячій психіці. Діти прагнуть вражінь, цікавих, відмінних переживань чогось нового, зміни місця, нової обстановки, нового знайомства.

Українські оселі далеко поза містом дають багато для здоровя дітей, для їх фізичного розвитку, а ще більше дають вони кожній дитині у формуванні її характеру, розумінні себе. Це перші кроки самостійности серед нового оточення, серед нових товаришів і товаришок, учителів, опікунів.

Виховальний персонал, інструктори, священики, укладають відповідну до вимог дітей програму відпочинку, дозвілля і науки з українознавства. Ця остання дуже важна ділянка. Ніде наші діти не сприймуть так сильно вражіння, як в гурті своїх ровесників — обовязки на дозвіллі. Тут і громадське, рідномовне виховання, що доповнює домашнє.

Коли журимось вихованням наших дітей в українськім дусі, коли навчання дітей рідної мови і письма і любові до свого рідного та турботи за наше майбутнє громадське життя зганяє сон з наших очей, то такі оселі стають для нас прямо необхідними, тим більше, що діти дуже радо їдуть і сприймають все там з великою охотою.

Питання лише, скільки дітей скористає з побуту на оселях. Навіть і старші загосподарені оселі дають місце на два-три тижні побуту. В деяких місцевостях немає зовсім своєї оселі, як прим. в Манітобі. Деякі родичі не спроможні вислати своїх дітей хоч би й на короткий побут.

Зсумувавши ці недостачі, треба нам цій справі присвятити більше уваги в цім літнім відпочинковім сезоні. Потребуємо більше місця на існуючих оселях, і є конечна потреба на нові осередки українських осель. Родичам, які не в спромозі послати своїх дітей повинні помогти жіночі організації. В деяких місцевостях відділи Союзу опікуються дітьми, оплачують побут деяким дітям на оселі. Варто, щоб більше наших відділів присвятили увагу виховній праці на оселях. Велика частина виховальної праці нашої дітвори припадає нам, матерям, громадянкам; це наша справа і наш обовязок. Хоч потребуємо більше літніх осель, то в цей час використаймо всі можливості у тих що маємо, включно з літними рідними школами на місцях.

Лариса Мурович

ДЖЕРЕЛО СИЛИ

Оселя ця чужа й така багата,
Привітно називається „гомстед" —
Окружена полями кожна хата,
А з піль вибрузкує сметана й мед.

І люди тут із серцем на долоні —
Принаджують мандрівника з путі,
І сонце сяє в золотій короні,
І людські обітниці — золоті.

Мені ж не вільно хоч би на хвилину
Спинитися, бо слово я дала,
Що ще до вечора дійду на зміну
Сторожі — біля Сили Джерела.

Хтось каламутить кришталеву воду,
Коли її лишити сам-на-сам,
Тому поети нашого народу
Чергуються на варті й служать там.

Приходять давні і нові ізгої,
Щоб зачерпнути свіжого пиття,
Де з краплі кожної — води святої —
Струмує рідний еліксір життя.

Хто з джерела того умів напиться,
Збайдужнів на спокуси чужини,
І буде теж немов жива криниця
Своєї Вітчини!

1962

ОДЕРЖАЛА СТИПЕНДІЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Оксана Грищенко

„В освіті наша сила" — так вірить кожний культурний нарід і той нарід, що найбільше використовує освіту стає на вищім рівні культурно й економічно.

Українські піонери, помимо великих труднощів, поставили були собі це гасло як ціль і стали ідеальним приміром для наступних генерацій. Тому сьогодні таке велике число українських професіоналістів мають високо заслужені становища і повагу в канадійському суспільстві, а тим самим цілий український нарід взагалі заслуговує на чим раз вище признання у світі.

Одна з молодших студенток, що вірить в освіту, а заразом старається поширювати українську культуру серед канадійського суспільства є стипендіятка Манітобського університету Оксана Гриценко. Минулої весни Оксана одержала стипендію Союзу Українок Канади за високі марки в другій клясі української мови в Манітобськім університеті і за талановито написану тезу на тему „Значення памятника Тарасові Шевченкові у Вінніпезі.

Оксана родилася в Содборі, Онт. і там покінчила початкову і середню школу. В осьмій клясі отримала бронзову медалю за добрий поступ (general proficiency). В середній школі отримала нагороду за французьку мову від клюбу „Richelieu", закінчуючи середню школу з відзначенням.

В 1955 році отримала вона титул „Мисс Україна" східньої Канади, а в 1956 році вела українську радіо-програму „Голос України".

В 1958 році вступила на факультет „Arts" (загальні науки) у Манітобському університеті. Під час своїх студій Оксана була головою культурно-освітньої референтури студентської організації Альфа-Омеґа і секретаркою Союзу Українських Студентів в Канаді. Грала в міжуніверситетській спортовій дружині, була членкою Alpha Gama Delta Sorority, членкою МУН. та вчила українські танці. Минулого року вона брала відвічальну участь в організуванні „Українського Тижня" на Манітобському університеті, за що її студенти нагородили квітами під час українського концерту в університеті.

З вище згаданого житт'єпису ми бачимо, що ми маєм дійсно активних українських одиниць. Щоб це все здобути в такім молодім віці треба кожну годину використовувати. Таких амбітних людей дуже потрібно.

Наші манітобські відділи Союзу Українок Канади уважають за приємний обовязок винагороджувати цих студентів річною стипендією вартости $50.00 і в цей спосіб заохочувати інших студентів до дальшої праці для добра українського суспільства.

Розалія Кондра,
стипендійна референтка Союзу.

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ
35-ліття
Союзу Українок Канади
складає
ЖІНОЧЕ ТОВ. ІМ. КАЛИНА
в ГЕМИЛТОНІ, ОНТ.
Вітаємо всіх бувших і теперішніх провідниць Союзу, все членство по відділах і бажаємо ще кращих досягнень в нашій спільній народній праці для нашого народу і Канади.
Орися Сушко, голова
Одарка Бродгид, секр.

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
у ФОМ ЛЕЙК, САСК.
засилає щиросердечні ґратуляції
СОЮЗОВІ УКРАЇНОК КАНАДИ
з нагоди його
35-літнього ювіпею.
Вітаємо провід і членство по відділах Союзу
За відділ, **Юлія Веселович**

Марія Пастернакова

Силюети сучасних українських танцюристок

КЛАСИЧНИЙ БАЛЕТ

ВІД РЕДАКЦІЇ:

З технічних причин наступила перерва в друкуванні серії статтей М. Пастернакової п. н. „Силюети сучасних українських танечниць", які мають увійти в окрему, багато ілюстровану книжку „Українська жінка в хореографії" тієї ж авторки з розділами: фолкльорний танець, (друкований в попередніх числах), класичний балет і модерний мистецький танець. З цим числом продовжуємо їх друкувати, при чому до розділу „Класичний балет" належить поміщена вже в лютневому числі нашого журнала силюета пріма-балерини Валентини Переяславець.

Марія Пастернакова, знавець сценічного танцю, відома зі своїх численних статтей з цієї ділянки в українській пресі в Европі і за океаном, є авторкою статтей „Народний і мистецький танець і балет" в Енциклопедії Українознавства ч: 1-11.

АННА ЗАВАРИХІНА

Ціле своє життя, бо вже з юних років по сьогоднішний день, Анна Іджілова Заварихіна посвятила всеціло балетному мистецтву. Починаючи свій старт до прекрасного лету на вершини класичного танцю в місці свого народження м. Кішиневі (Басарабія), вона метеором блистіла на мистецькому небозводі всіх частин земного гльобу — Европи, Азії, Америки, Австралії і Африки. Мало котрій балерині судився такий різноманітний, багатющий у досвід та успіхи життєвий шлях як А. Заварихіній. Звичайно до того необхідний був не тільки вроджений талан, але у ще більшій мірі наполеглива праця, від якої особливо в балетному мистецтві залежить добра фізична і духова форма. Перші кроки на тому довгому шляху А. Заварихіна ставила вже девятирічною дівчинкою, виступаючи в балетних виставках театральних пєс. Основну балетну освіту за методою Е. Чечетті і М. Птіпа добула в державній театральній школі у Петербурзі, яку закінчила маючи всього 15 років. В школі тій вивчила теж характерні та українські і російські народні танці. Вже в першому періоді своєї балетної кар'єри А. Заварихіна діставала відзначення, перемагаючи в балетних змаганнях і конкурсах, що промостило їй дорогу до чолових роль в повних балетах як „Коник Гобунок" Ц. Пуне, „Раймунда" А. Глазунова, „Дафніс і Хльое" М. Равеля — М. Фокіна, „Сальоме" Р. Штравса — М. Фокіна, „Петрушка" І. Стравінського — М. Фокіна, „Зефір і Фльора" М. Дукельського, „Лебедине озеро" П. Чайковського, „Копелія" Л. Деліба, і др. Партнерами її у тих танцях були відомий балетний віртуоз Тихоміров з Большого Театру, Мордкін, один з кращих класичних танцюристів і організатор за кордоном балетного ансамблю, та надівсе славний у балетному світі М. Фокін соліст в балеті С. Діягілєва, творець нової епохи в балеті, хореограф і основник нової балетної групи у Парижській Опері.

Анна Заварихіна в танці „Блискавка"

В роках революції прийшлось якийсь час припинити мистецьку діяльність і вкінці, коли більшовицька влада закріпилась і почались переслідування людей, які не хотіли служити новому режімові, А. Заварихіна у 1922 р. подалась з численними біженцями до Туреччини і задержались у Константинополі. Тут враз з мужем балетмайстром Василем Заварихіном вони почуваючись вільними людьми, почали знов продовжати свою улюблену професійну працю. Початково давали балетні виступи в державному турецькому театрі, а далі часто виїздили на гостинні виступи до Греції, Болгарії, Сербії, Італії

та Австрії. Для тієї мети створили власну балетну групу і з нею деякий час виступали в Національному Театрі в Букарешті (Румунія). За „красу і чар класичного танцю" А. Заварихіна дістала від королевої Марії дорогоцінний дарунок. В 1925 р. подружжя Заварихіни виїхали до Франції, де в тому часі сильно розвинувся був рух „балетоманії" і головно перед танцюристами російської школи широко відкритими стояли театри великих і малих жанрових форм. В тому заслуга вчителя петербурзької хореографічної школи італійського роду Е. Чечетті, який свою методу спирав на кодифікації (устійненні) вправ, що давали можливість естетичного поєднання танкового елементу з рухом, статикою і тектонікою тіла. Танцювати чистий класичний танець ще й сьогодні значить вивчити абетку Е. Чечетті. У Франції А. Заварихіна виступала як солістка в оперних театрах Ліон, Марсель, Бордо, короткий час побувала теж в Лондоні з виступами в Конвент Ґарден. Критики і знавці балетного мистецтва з признанням висловлювалися про танці А. Заварихіної, підкреслюючи особливо її віртуозну техніку, чіткий рисунок і гармонію пластичного вислову з акторським майстерством. За ті прикмети французька Академія Музики і Танцю наділила А. Заварихіну у 1929 р. титулом „артистки хореографії" з правом бути педагогом класи балету. А проте, А. Заварихіну не полонювали успіхи і почести, її приваблювали деякі обрії, великі сцени екзотичних країн і вона з мужем виїхала у 1930 р. на довше турне до Бразилії, Чілє, Аргентини, Америки і Канади. З поворотом до Франції прийняли їх як балетних майстрів світової слави до опери Комік і Шамп Елізее в Парижі. В тому часі В. А. Заварихіни заснували власну студію „Аполлон" з програмою навчання за зразком традиційної російської школи. Тепер мали нагоду наблизитися до української колонії у Франції і брали участь в культурному її житті, влаштовували сценічні імпрези і самі брали в них активну участь. В. Заварихін компонував балетні сольові і групові танці, в тому теж з українською тематикою як „Мазепіяда", „Князь Ревуха", „Запоріжжя", „Україна", „Козацькі діти", „Діти Дніпра" і др. Він теж по мистецьки оформлював сцену і сам проєктував сценічні костюми. Одначе ні визнатні позиції у французькому балетному світі, ні жива педагогічна діяльність не могли заспокоїти непокірного бажання нової творчої праці, нових вражінь, нового емоційного піднесення і в 1932 р. А. Заварихіна зі своїм мужем виїхали у протилежні сторони світу: у Китай, Манілу, Маляйські острови, Індії, Египет, Південну Африку, Нову Зеляндію, Австралію, Бурму, Яву. Пізнання нових країн, людей, їх старовинного мистецтва, головно танкового, настільки збагатили досвід і творчу уяву мистців, що вони з оновленим і поширеним репертуаром повернули знову до своєї другої батьківщини — Франції. За виступи на Міжнародній Виставі у Парижі в 1937 р. А. Заварихіна дістала медалю за „заслуги для мистецтва і техніки", а Міжнародний Союз Танцю наділив А. Заварихіну дипломом професора хореографії. Вдержуючи безперервно мистецьку активність, В. А. Заварихіни заснували нову студію „Терпсихора" і за працю в ній дістали від балетних авторитетів признання й відзначення.

З настанням війни в 1939 р. В Заварихін, не бажаючи включати себе у французький військовий леґіон, виїхав з дружиною і сином до Німеччини. На жаль, у вирі воєнних дій не судилось мистцям продовжати балетну кар'єру на німецьких сценах. Вони перейшли жити до табору біженців і тут, не дивлячись на важкі умовини життя, відкрили балетну школу і включились теж у культурне життя таборової громади. У розгарі праці, з надією на краще майбутнє, що розкривалось з можливістю виїзду у широкий світ, Василь Заварихін помер у Мюнхені. А. Заварихіна виїхала в короткому часі до Канади, останній етап своєї блискучої мистецької кар'єри присвятила педагогічній праці і вже десять років, при співпраці свого сина Ярослава, веде в Торонті школу класичного балету і народних танців.

З короткого перегляду мистецьких досягнень. А. Заварихіни переконливо видно, яке місце вона займає у розвитку класичного балету в його світовому аспекті. Зокрема подружжя В. А. Заварихіни почесно вписали своє ймення на сторінках історії українського балету, головно у ділянці виховання українського балетного дорослу.

——o——

БЕТТІ ПОПОВИЧ (ПОПЕ)

„Very promising young dancer" — писали про Бетті Попович балетні критики в торонтонських часописах і на їх сторінках поміщені тоді були її великі фото-знімки. Вже кілька років до того часу вона, „a little shy ballet girl", звертала на себе увагу любителів балетного танцю як одна з найбільш надійних адепток Канадійського Національного Балету, у який її прийняли після закінчення балетної школи у Ванкувері, вирізнення на танковому фестівалі та одержан-

ня стипендії на продовження балетних студій. Маючи всього 16 років, перед нею вже розкрились привабливі перспективи балетної кар'єри, хоча й свідома вона була, що вибраний шлях довгий, повний наполегливої праці і самовідречення. З хвилиною, коли вона залишила ряди „кор де бале" і висунулась на передні позиції балетного колективу, вимоги до неї ставали щораз серіозніші, в танкових ролях слід було виявити не тільки високої кляси техніку, але і зрілу акторську гру, внутрішнє пережиття. До експресивних танців Б. Попович мала вже деяку підготову, бо була солісткою в групі німецького модерного хореографа Гайно Гайдена і з тою групою виступала на Всеканадійській Виставі та добула відзначення. З успіхом танцювала в тій балетній групі і головну ролю в балеті „Дафніс і Хльое", в балетах до музики І. Стравінського, Гиндеміта і др. модерних композиторів.

Молода інтелігентна балерина виправдала усі сподівання і сьогодні вона є одною з кращих солісток Канадійського Національного Балету. А проте швидке мистецьке зростання не змінило її лагідної вдачі ні дружнього відношення до своїх давніх товаришок з „кор де бале", навпаки вона часто буває в їх гурті і з дотепом любить розказувати про свої найраніші танцювальні виступи у просторій кухні їхнього помешкання у Ванкувері. „Там — розказує Бетті — я завжди находила якісь перкусійні інструменти в роді алюмінійового та скляного посуду, що вдаряючи в них я підкреслювала ритм своїх танкових еволюцій. Усі кольорові рушнички для витирання тарілок теж належали до моїх перших сценічних акцесорій, бо помагали імітувати вихор, розгойдані гілки дерев, іноді мрійливу імлу, що у підвечірню годину стелилась по росяній траві. Це були щиро і глибоко відчуті творчі хвилини моєї балетної абетки".

Та коли із тих танкових фантазій малої дівчинки згодом зродилося бажання вчитись сценічного танцю і стати професійною танечницею, в цілій численній родині заворушилось від спротивів і погроз. Дідо, відомий церковний і громадський діяч, що плекав в родині патріярхальні старокраєві традиції, просто не брав цілком до уваги дитячі забаганки Бетті, мовляв: це її промине. Одначе не проминуло. Маючи за собою сильну піддержку мами, Бетті на 8 році життя вписали до балетної школи і дитяча розвага замінилась у важку, іноді монотонну цілоденну працю. Будучи ученицею балетної школи, Бетті часто виступала на прилюдних пописах та дитячих театральних виставах. Була теж одна по-

Бетті Поп-Попович в балеті „Коппелія".

дія, що корисно вплинула на її постанову витривати у своєму намірі і яка теж привернула їй „добре імя" в родині. Для різноманітності у святкуванні 50-літнього подружого ювілею діда і бабуні, всі внуки влаштували їм несподіванку-концерт власними силами. Бетті тоді танцювала „Пробудження весни" Мендельсона. І яке ж було її здивування, коли дідуньо з вдоволенням оплескував її виступ і навіть сам вручив їй дарунок. Цією перемогою Бетті була дуже щаслива і ще сильніше полюбила своє мистецтво.

Щастям для молодої танцюристки було вчитися у Канадійському Національному Балеті під керівництвом Силли Франка, що вийшла з одної із кращих у світі балетних шкіл Садлерс Веллс в Англії. І хоч вона у програму канадійського балету включає теж вистави давнього класичного репертуару, то все ж вона свідома того, що сучасна танкова ґенерація, до того ж у Канаді, де нема класичної танкової традиції ні своїх балерин — ідолів, не зможе щиро відчути духа романтики минулого сторіччя, не зуміє танцювати у великій манері із ноблесою давних балерин. Тому Силла Франка наближується до нового театрального балету, формою і тематикою більш осучасненого. Правда, її молодий танковий колектив ще не завжди виявляє себе вповні зрілим розвязувати в танку складні психологічні проблеми і трудні ситуації, які ставлять перед ним модерні балетні твори, то школа роз-

ВАШ ГОЛОС У ВИБОРАХ ВАЖЛИВИЙ

Всенародне виборче право є дуже важливим елементом демократії. Без того права країною правила б невеличка група людей, що очевидно не мало б нічого спільного з демократією. Дуже важливо, щоб якнайбільше число людей-громадян висловлювало свої політичні переконання, беручи участь у виборах, але поряд з цим треба підкреслити, що саме голосування не вистачає, хоч воно і забезпечує масову участь жителів країни у виборах. Треба голосувати ще й розумно.

Голосувати розумно значить стільки, що даний виборець повинен знати проблеми своєї країни та визнаватися на тому, як окремі партії плянують розв'язати ці проблеми. Програми і плятформи партій у тому відношенні визначують спірні питання, про які йдеться у даних виборах. Тому кожному виборцеві треба їх основно прочитати. Ідеально беручи, партії повинні б зорганізувати виборців на базі своїх принципів або ставлення до громадсько-державних справ. В минулому канадійські політичні партії різнилися одна від одної певним політичним мисленням та програмами; але сьогодні ці різниці не такі виразні і кожна партія намагається формулювати своє ставлення якнайширше, щоб відповідати якнайбільшому числу виборців. У таких важливих питаннях, як суспільне забезпечення, всі партії виявили в основному свою підтримку для таких заходів, але практично вони різняться одна від одної своїми пропозиціями, як швидко і якими методами здійснити ці заходи.

Можна сказати, що політичні партії це неначе магніт; вони притягають виборців до себе тим, що займають становище до важливих питань всієї країни — економічних, політичних, культурних чи міжнародніх. Виборці схиляються до тієї партії, ідеї якої найбільше притягають їх у її „магнітне поле". Однак Джан Т. Сейвел у своїй книжці „Як нами правлять" каже, що „було б цікаво спитати тисячу виборців, за що вони голосували у попередніх провінційних або крайових виборах. Найбільш правдоподібно вони в більшості відповідали б, що голосували не так за дану партію чи її політичну програму, як радше за даного діяча." І звичайно зацікавленість виборця не стосується місцевого кандидата (хоча свій голос він віддає лише на того чи іншого місцевого кандидата), але керівника партії, який є мабуть найважливішою постаттю в канадійській політиці. Тому канадійські партії намагаються обрати таких керівників, які могли б викликати і зосередити на собі довір'я і пошану якнайбільшого числа виборців.

„К. С."

вивається, колектив постійно вдосконалюється, підносить свій технічний рівень, а тимчасом відвічальність за мистецьку вартість вистав несуть чолові солісти. Вже у 1955 р. Б. Попович мала сольові танкові ролі в таких нових балетних виставах як The Lady from the Sea за драмою Ібзена у хореографії С. Франки, Dark Elegies, муз. Малєра з циклю Kindertotenlieder в хореографії А. Тудора, Gala Performance, муз. Прокофієва, хор. А. Тудора, Offenbach in the Underworld, муз. Офенбаха, хор А. Тудора і багато інших.

В танцях Б. Попович видний нахил до драматичного рухового вислову, вона з легкістю теж передає танковий гумор, а проте, як всі молоді балерини, вона мріє про великі ліричні ролі, які вимагають глибокого внутрішнього переживання, дають змогу виявити власну індивідуальність, в яких безсмертну славу добули балерини-асолюти, які легендою увійшли в історію класичного балету. Успіхи Канадійського Національного Балету, який відбуває кожного року ґастролі по містах Америки і Канади, є теж частинно особистими успіхами нашої балерини, яка сміливо і виразно карбує свою мистецьку індивідуальність, сповнену українською духовістю, перейняту від своїх релігійно і національно свідомих батьків і предків.

Б. Попович, щаслива дружина і мати двоїх діточок, не прориває своєї мистецької професії, виступає теж на інших сценах Торонта, а проте часто згадує, що найбільшим її осягненням було б танцювати на сцені Опери і Балету у вільній столиці України Києві. Вона молода і талановита і за нею право для здійснення цієї прекрасної мрії.

(Далі буде)

КАНДИДАТКА НА МАТІР СВІТУ

Матір першого американського астронавта Джана Г. Ґлена, пані Ґлен, Американський Комітет Матерей вибрав на кандидатку на Матір Світу в 1962 році. Пані Ґлен тепер 65 років. В розмові, вона заявила, що для того, щоб добре виховувати дитину, мати мусить мати багато любові до неї і велику терпеливість. Це найважливіші умови доброго виховання дитини. Крім того пані Ґлен, мати астронавта сказала, що мати не повинна занедбувати недільної школи для своїх дітей а також і церкви.

Одна з перших

З НАГОДИ ПРОЩАЛЬНОГО ВЕЧОРА
ВІННІПЕҐ, МАН.

Союз Українок Канади має поважне число членок, які своєю довголітньою працею в організації здобули серед українського суспільства пошану і належне признання. Одні з них сповняли обовязки в проводі, інших життя ставило далеко від осередків і вони виконували свою працю тихо, незамітно. Однак їх праця була фундаментом, на якім виросла наша організація в сильну з викристалізованою ідеологією.

До таких тихих провідних членок належить добród. Софія Стратійчук, дружина одного з трьох перших священиків Ук. Г. П. Церкви в Канаді, Всеч. Прот. Стратійчука. Хто не знає долі наших перших церковних місіонерів, їх важких трудів, невигод, недостатків. Лише велика віра у правість свого діла освічувала і огрівала їх у ті піонерські часи. Мостили вони дорогу іншим, а враз з ними і їх дружини.

Коли в 1926 році формувалася організація Союз Українок Канади, дружини наших священиків та учительки були тими провідницями на місцях, без яких заледве чи можна було б сподіватися успіху.

В багатьох місцевостях доводилось пробувати добр. Стратійчук, багато корисної праці довелось їй виконати, бо не було місцевости, де б вона не приложила своїх рук і де б не лишила за собою найкращі спомини серед народу та добрих друзів. Їх вязали спільні інтереси народної праці. Вона одна з перших піонерок пробудительок, яка своїм власним життям і трудами давала приклад як треба трудитися для загального добра і служити справам свого народу, йшла вона сама до обов'язків і кликала за собою інших. Як дружина і мати має вона окремо свої заслуги, яких не можемо не згадати.

Добр. С. Стратійчук, живучи у Вінніпеґу була активною членкою відділу ім. Л. Українки. А оце з наставленням Всеч. о. Стратійчука до Радвей, Алта, залишала Вінніпеґ.

Щоб хоч в скромний спосіб виявити оцінку заслуг добр. Стратійчук, жіноче т-во ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці улаштувало спеціяльний вечерок з відповідною програмою і чайним прийняттям, який відбувся 8-го березня, 1961 р. в катедральній залі.

В програму входили короткі промови, які відбувалися за святочно накритими столами, вручення дарунка-памятки і спільним співом народніх пісень, якими керувала пані М. Юрків.

Софія Стратійчук

Промовляли — пані Анна Воробець, голова відділу, яка в імени всіх членок відділу вітала дорогу гостю; пані Ольга Завісляк, голова пров. екзекутиви Союзу Українок у Манітобі, яка окреслила характер добр. Стратійчук, та її заслуги як для організації так і для загальної української справи. Цінне своїм змістом привітальне слово сказала пані Марія Білоус з Давфину, близька і довголітна приятелька добр. Стратійчук, яка спеціяльно приїхала з Давфину на цю імпрезу. У своїм слові пані Білоус переказала кілька спогадів із перших днів знайомства та спільної праці в організації. Навязуючи до теми дня, пані Білоус підкреслила **„якою повинна бути добродійка"** себто дружина священика, вказуючи на прикмети характеру і невпинну посвяту та труди своєї приятельки. Коротке слово сказала Н. Когуська, редакторка журнала „Промінь". На закінчення добр. Стратійчук висловила сердечну подяку за тепле і щире прийняття, а також оцінила досягнення членок відділу при Катедрі. Від членок відділу вручено добр. на спомин скромний подарунок.

Квіти-корсажі вручили гості — від членок відділу ім. Л. Українки і пані М. Білоус передала від пані Зеновії Ситник з Давфину.

Тепло і щиро прощали членки жін. т-ва добр. Стратійчук з надіями, що незабаром вона знов приїде до нас у гості.

Єлисавета Білич

Олександра Копач

Наталена Королева

(Продовження)

Ця сама Шовкова Пані приходить в повісті „Без коріння", що її дехто з критиків назвав автобіографічною повіст'ю. Там же Свят-Вечір у двійку з Марусею приятелькою з дитячих років, підкреслює оцей таємний зв'язок невидимого світу з наших видимим. Героїня твору чує навіть голос з'яви. „Звук цього голосу глибокого і свіжого немов дотик електричної іскри пробіг по всіх нервах дівчини. Перед очима пролітало в швидкій хуртовині образів і барв безліч видінь. А серце наповнилось зовсім незнаним почуванням. Не було подібне ні на страх, ні на здивування. Здавалось, що вона попала в таке своєрідне довкілля, що не мало в собі нічого подібного до життєвої атмосфери."

У великій повісті „1313" авторка подає не тільки самі факти винайдення стрільного пороху, але входить у суть винаходу, у суть заховану в психіці людській, що є мотором усіх вчинків.

Метафізичним елементом пересякнута повість „Сон Тіні", де Ізі містичним способом бачить смерть Анпиноя, саме тоді, коли він умирає. Немало містики знайдемо у незакінченій повісті „Золоте серце", та в інших.

Ріжно можна дивитись на цей складовий чинник творчости Н. Королевої. Дехто трактує це все, як звичайну фантазію, бо як твердить ред. О. Мох за словами др. В. Королева-Старого, сила уяви в нашої письменниці така надзвичайна, що вона прямо бачить у дійсності те, що думає.

Але як би ми до цього не підходили, то все одно мусимо ствердити, що метафізичний чинник є органічно, нероздільно зв'язаний зі суттю літературної творчости письменниці. І що більше, цей саме чинник надає глибини цій творчості. Завдяки цьому відсвіт іншого кращого світу промінює всі картини, а ми крізь них трохи інакше можемо глянути на все, на світ і на людей. Поза подіями зовнішнього життя ми бачимо і відчуваємо певну глибину, певну дійсність іншу, заховану перед звичайним розумом. Наведені приклади не вичерпують цього предмету, а вказують тільки на характерну прикмету творчости Королевої. Ця творчість творить противагу до сучасної нашої літератури в Україні, що обмежена до одної площі фактів, „через те непомірно зубожіла." А цей збіднений духовий світ спричинив в літературі фактичний фотографізм.

Деякі погляди на проблеми життя

Твори Наталени Королевої не тільки прекрасні своїм високим, неповторним стилем, не тільки метафізичним елементом, що поглиблює ці твори і виходить далеко поза рамки звичайних оповідань про людське життя, — ці твори ставлять також біжучі проблеми перед очі читачів, подають їх розв'язку у світлі християнських засад. В її творах находимо „міцний ґрунт ясного християнського світогляду", як зазначив був ред. О. Мох, у своїй статті на 70-ття письменниці.

До істоти того світогляду належить почуття любови. Пригляньмось як саме авторка про це пише: „Сльозами — дощем плакатимеш, вітром льодовим зітхатимеш, доки не зрозумієш, що людське щастя тільки в любові" („Мелюзина").

Та це любов не приземна, а така, що має в собі божеські прикмети, терпеливість, мудрість, вирозуміння, самопожертву...

Тож в оповіданні „Мати", емігрантка, вірменка перебільшено дбає тільки за фізичне збереження своїх дітей. Не думає, не дбає про душу їхню, про їхню приналежність до нації. Через це спричинює тяжкі страждання Матері-Нації. Сама також не зазнає шляхетної радости добре пережитого життя. Рідні діти покидають її та вкінці забувають. А нація у символі матері — окраденої чужими і своїми кидає їй тяжкий докір — „Мої діти самі віддають чужим своїх дітей." . . .Заключення — зрада своєї нації тяжкий, непростимий гріх, неоправданий ніколи і нічим. Це оповідання ставить проблему винародовлення ясно, а хто думає-то і розв'язка ясна. У любові, що охоплює націю — бачить авторка вищу любов, бо вона стоїть понад туземне життя. Великий натиск ставить письменниця на моральне відродження нації, без якого „не може бути нічого великого ні вічного." (Во дни они).

Милосердя, на думку письменниці, це найприємніше почуття перед обличчям Всемогутнього. Але людське серце часто за ґраніт твердіше. Авторка нераз вертається до цієї теми. Глибоко роздумує над людською вдачею, що так легко може забувати на милосердя Боже, як той прокажений в нарисах „Во дни они".

Яке тепло промінює зі сторінок „Дідусь", саме від цієї великої чесноти, що зветься милосердя. Без сумніву відчуває це кожний читач.

Зрештою, цій темі присвятила авторка не одну сторінку в своїх творах. Бо властиво ціла творчість Н. Королевої налита моральними вартостями, переповнена вщерть духовими скарбами. Вона має ту велику прикмету, що зветься одуховленням матерії. Вся творчість переткана золотою ниткою молитви. „В молитві сила, в молитві радість" — пише письменниця. „Постійно дякуйте Господеві, що дає вам життя, молодість, здоров'я, веселість. Намагайтесь бути як Божі Ангели, що раз-у-раз хвалять Господа." („Без коріння").

Молитва, тільки молитва допомагає людині у найскрутніших обставинах (Молитовник), захищає, рятує дитину серед пітьми ночі на вулицях чужого міста, (Дідусь) та багато іншого. Все не є однак моралізаторсько-повчаюче, а пливе органічно, самозрозуміло.

„Най святою самотою серце очиститься, мовчанням дух просвітиться" — каже письменниця. („Легенди Старокиївські").

Люди тужать за такими книжками добрими, глибокими, щоб давні правди все наново відкриті були і наново подані відповідно для кожного століття. І коли книжка спонукує читача піднести очі вгору, серце заставить живіше битися шляхетними почуттями, а волю виконувати вчинки, то — здійснюється творче діло письменника у найвищій мірі, бо в ділянці людського духа.

В творах багато поглядів дуже дуже цікавих про життя і людей. Ось деякі з них: „На Ярославовому дворі" — Ільмар — мистець так говорить до князівни: „Я і за володарів багатший. Більше бо дає моя рука радости і потіхи, як приняти може дарів. Думку творчу маю. Можу втіляти мрію." Або: „Нема бо радіснішої праці на світі, як щастя кувати."

Про подружжя, авторка, що добре приглянулась до подружнього життя людей ріжної національности і ріжної культури, так пише: „Чужинці ніколи не можуть зійтися щільно у подружжі. Що для мене було ясне, як Боже сонце, те для неї було темніше від темряви." („Без коріння").

У житті стільки неспокою, конфліктів, трудностей, ненависти, але „перемагає не хаос. Не буря ненависти дає перемогу. Дух Переможний — є спокій і гармонія. Вони опановують завжди безлад і хаос." („Легенди").

„У світі стільки цікавого, що на нього не вистарчає часу, хоч би і надточував дні безсонними ночами... („Легенди").

„За „щастя довгого віку" рівновага життя каже платити втратою всіх своїх близьких... а з ними опадають радісні квіти: любови і ніжности.") („Легенди" ст. 76).

„Земля брате, як коханка: коли щиро любиш, то тільки одна мусить бути. Коли ж разом дві кохаєш, то це — або — прости Господи, розпуста, або забава... Але батьківщина, як і душа! — може бути тільки єдина...

„В радості Божій воскресення світанок, братіє... Смерти ж путь — жаль за минулим. Най-

Місто Мельник в Чехії де проживає Наталена Королева. На горі замок колишніх чеських королів.

ліпше бо сум-жалобу забуттям гоїти."

„Вічно молодим залишається той, хто про себе забуваючи за ліпшу долю іншим без відпочинку бореться." („Леґенди").

Велика сила таких „золотих" думок збільшує вартість творів. Ясніють вони в тексті, як дорогі жемчуги, заставляють читача шукати своє духове „я", щоб справді бути собою, як це прекрасно розумів Кирило Кожум'яка в „Леґендах".

Людина в творах Н. Королевої

Вся творчість письменниці це — вияв духової людини. Людина в неї — це істота повновартісна, що має вільну волю і може вибирати свою власну дорогу. Це істота, що має в собі природу звіринну, людську і Божу. Вже філософ Плятон говорив про трояку натуру людську. Згідно з цим поглядом людина, це — істота дуже недосконала, помильна. А все завдання її на цьому світі — удосконалювати себе. Опановувати свою звіринну натуру, мало прив'язуючи уваги до тіла-бо воно тільки тимчасова одежа „крилатого вільного духа".

Однак людина в творах нашої письменниці це — не схема бездушна, а жива істота, повна пристрастей, жадна слави і сили. Горда на свої досягнення. Людина, що бореться з противенствами зовнішніми, аще більше з власною натурою, це людина, що покладається в покорі на поміч Божу в молитві і цю поміч отримує. Одначе при тому авторка не моралізує. Кінцеві висновки залишає за читачем. Благородні постатті у її творах запалюють благородність у серцях читачів. А коли вони помилились на своєму шляху житт'євому, як напр. „Мати" — то вчать не йти їхніми дорогами.

Коли глянемо на людину, як таку в творах інших сучасних письменників, як Гемінґвей, В. Фокнер, Т. Г. Лоренс, то побачимо, що в них людина — це тільки істота натури. Її звіринна природа підкреслена до крайности. В неї цілковито переважають інстинкти веґетації — їжі, пола, жадоба убивання. Ці визначні і талановиті автори зійшли до примітивізму. Для своєї цілі створили особливий стиль мови, а їхні герої здебільша викидки суспільности. Не чужий цим героям фаталізм. У висліді — людина, це тільки примітивне, нужденне сотворіння зі своїми сенситивними змисловими переживаннями.

Не бракує тепер і в нашій літературі, хоч не таких скрайних, але подібних типів. Читач відчуває тоді жаль до автора за те, що в книжці немає духовости, а тільки матерія.

Мова і стиль творів Н. Королевої

„Людина це стиль" — звик був говорити Богдан Лепкий на викладах літератури. Як не можна відділити форми листочка від його суті, так не можна відділити стилю творів від їхньої суті. Стиль письменника, органічно зв'язаний з творчістю. І так, як кожний листочок по своїй формі одинокий неповторний, так само в літературній творчості є стиль. Ця особливість притаманна кожному, доброму письменникові. За стилем пізнають читачі письменників. Критики особливу вагу ставлять на стиль письменника, а дехто каже: письменник — це стиль.

Тому Драй — Хмара шукав слів необношених, нестертих у щоденному вжитку, як „старий гріш". Тому колись Т. Шевченко не уживав популярних у нашій літературі римів, але впровадив алітерації. Тому Яновський, майстер прози, писав повість без розділів, не придержуючись старої побудови. Тому Кемюс впровадив в повість одну особу, але крізь неї бачимо цілий широкий круг життя, і так дальше. Багато прикладів навести можна.

Стиль творів Наталени Королевої — це також особливий, неповторний стиль. Як колись історики літератури ділили твори нашої літератури першої доби, а особливо твори наших отців церкви на вищу і нищу школу, так тепер можна б літературну творчість Н. Королевої приділити саме до вищої школи. Її стиль дуже багатий. Це не простий, звичайний стиль розповіді. Це святкова одежа до святкового змісту. Не всім він-цей стиль доступний. Не широким читацьким колам він — зрозумілий. Для творів Н. Королевої треба мати вироблений літературний смак. Тоді лише велика краса, глибоке естетичне зворушення проймає душу.

У чому саме його сила?

Тон її мови звичайно неспокійний, напружений, переходить у драматичний. Мова персонажів підкреслено індивідуальна, часто відповідно до змісту архаїзована. Наприклад в „Леґендах Старокиївських" — відчиняє двері старчоловік. „Ясновидка — Богдарка у тім лігві живе... Сховай господине ясний кінчак" (ст. 45) „У печері малій — бій великий йде, як на бойовиську ратному" (ст. 48) „Голосним вигуком, мов стрілою у небо мече"...

Стиль Наталени Королевої надзвичайно образовий. Письменниця-мистець маляр, розгортає перед очима читачів картини, що грають барвами насиченими, яскравими. Далеке життя з часів Ісуса Христа стоїть перед нами „на віддаль руки". То знов немов чарівний фільм пересувається перед нами життя давніх наших

предків, в „Леґендах Старокиївських". Життя в середньовічних часах Европи з його манастирями, лицарями, війнами за віру християнську перед світом музулманським. І врешті життя наших часів, малої пенсіонерки Київського інституту, хлопчика емігранта у великому промисловому місті Німеччини і т.п. У творах багато оригінальних порівнань і метафор — „Прорвавши загату буденних обов'язків, лився нестримний людський потік" („Во дни они" ст. 19.) Беззуба зима зашамкала сухим листям під ногами ченців" („Дідусь", ст. 24). „На терасі палацу свого поважна матрона-немов юнак запальний, із мудрости книжної, як із криниці бездонної, спрагу душі своєї втішає." („Шинкарівна" ст. 46).

„Обернулась і побачила простягнену білу руку Вчителя Назаретського. І та рука така біла, що ніби від неї йшли проміння світла — здалося Діні — благословила її та її щиру офіру, що дала від вбогости своєї." („Во дни они" ст. 27).

Стиль Наталени Королевої дуже багатий у внутрішні рими, через те проза стає часто римованою поезією.

„У руках — мов жмут гадів вогненних-блискавки тримає. У ніг — орел клекотом попереджає. („Леґенди Старокиївські"). „Людиною бо стала та, що природу тваринну, людську й божеську мала... (ст. 11) На лад думи: „І плаче Дніпро-Бористен батько старий, плачем великим ридає, тризну по Ларті донці справляє, долю нащадків далеких сльозами скроплюючи, „водою явленою" від лиха — біди надуманого, нагаданого, вітром навіяного, долею розвіяного, вражого й княжого наговором кріпким боронючи... (ст. 12).

„Доти ворожила, зілля варила, наговори чинила, аж скарб об'явила.

Сама, нічмо, полозом-гадом, до скарбу дісталась й вже з землі здобула золоте ярмо та плуг." (ст. 18).

„Сльозами-дощем плакатимеш, Мелюзино, вітром льодовим зітхатимеш, доки не зрозумієш, що людське щастя тільки в любові... (ст. 19). „Понад усе полюбилась йому східня „передгородчаста емаль", оздобні полив'яні плити" та „мусійне діло", що „по камінню склом вишиває", візерунки правдивої краси викладає. (ст. 4.)

„Коли ж вдарила для Насті година остання, не вмерла смертю Ярославна, як не вмірає ніхто, хто мрію понад життя кохає." (ст. 52). „І сам доньку навчав оштепом володіти, мечем шермувати, у бурю-хуртовину на морі власноручно плахтою-парусом керувати, без страху, твердо, і справно мореплавцям розкази давати" (ст. 54).

У творах Наталени Королевої чимало елементів нашої усної словесности. Не тільки лад дум, але й замовлювання. На приклад: „На смерту чверть, коли місяця убуває („Щоб так і ворогів убувало!") наварила Мелюзина зілля таємного. Довго степом і лісами ходила, доки зібрала із „баб". Але таке зібрала й бабу узьку й бабу космату, й бабу зелисту й бабу безлисту, бабу тонковолосу й бабу косу, приморську й підгорську, лісову й польову. І бабу смердячу й бабу свинячу, ще й найлихішу зі всіх бабоху пся момента. Подумала: ще й бабячого прокльону докинула." (ст. 17, „Леґенди"). Або другий приклад замовлювань:

„Терлич, терлич! Десятьох приклич!
А з десятьох — девять
А з девятьох — вісім!

Аж до одного, кого „по котрому дівчина тужить й кого хоче прив'язати до себе силою непереможної Лади." (ст. 23). Володимир Великий описаний на лад народньої творчости, а може давніх билин, що мали вплив на усну словесність. „Все бо мав Київський князь: з обличчя — ясний, мов те сонце радісне, зростом — мов тополя — високий, струнький. Брови — соболині, очі — соколині." (ст. 55, „Леґенди). На порівнання, як засоби поетичної мови, стиль Н. Королевої можна сказати, пребагатий. Для ілюстрації декілька можна тут навести. „Око у баби зорке та гостре, — мов у рисі." „Зоря вранішня перлою білою тремтить". „Таж серце норманське — за камінь певніше, за скелі твердіше, за пустиню палкіше у завзятості своїй", „Борода тремтіла ніби срібне крило". „Ольга встала струнка, як колюмна святині."

Авторка особливо любується в тавтології-синонімах, що мов дорогим орнаментом вплетені в мережу мовну. Звичайно виступають враз побіч себе, злучені тільки рискою, як от наприклад: біда-горе, русалки-руслянки, пастушка-вівчарка, розрада-потішення, свято-празник, медальон-ковчежець, полозом-гадом, філула-клямра, несить-несита, танок-хоровід, стуком-грюком, туга-журба, самоцвіти-перли, друзі-приятелі, луна-відгомін, звиває-скручує, красою-сяйвом-золотом-вогнем, алмази-діяманти, золот-перстень, — іскрою самоцвітом ясніє, вихор-буря, буря-хуртовина, гуслі-свірелі, Зевес-Громобієць, пошесть-мор, біжить-летить, Дніпро-Бористен, Дніпро-Славута... (Д. б.)

Дещо з життя Анни Джарвис

Від редакції:

Статтю, яку оце вміщуємо в цім числі, мала друкуватись в числі з травня. З певних технічних причин не можливо було помістити її в попереднім числі, тому містимо в цім, бо хоч вона і присвячена святі Дню Матері, не тратить ніколи своєї цінности, де висвітлена боротьба і змагання за вищі ідеали життя людини. Цю працю редакція одержала від авторки з-поза Канади за скромним псевдонімом.

В травні вшановуємо День Матері; з того приводу слід пригадати ту постать жінки, що дала почин до цього свята, яке прийняли також різні культурні народи.

Не було звичайним життя Анни Джарвис, ініціяторки Дня Матері. Як кожна небуденна людина вона не була належно оцінена і признана за життя.

Народилась Анна Джарвис 1864 р. в Ґрефтоні, Вірджінія, де і закінчила учительський курс в Колегії Мері Болдвін. Існують спогади її приятелів, які описують її життя. З них і довідуємось про трагічну історію її першого кохання, що закінчилось нещасливо. У хвилинах розпуки вона втратила надію в доброту і чесноту людей. Тому золотокоса красуня прожила весь вік самітною.

Коли любовні мрії молодости уступили поважному розумові, вона кинулась до вчительської праці. Учителювала у Ґрефтоні, де народилася. Її матеріяльні умовини були такі, що вона не мусіла шукати заробітку. Але почуття обовязку кликало її до діла.

Кілька років пізніше, переїхала вона з матірю і сестрою Елсінорою до Філяделфії на постійне життя. До речі кажучи, її сестричка була сліпа і це ще більше скріплювало її почуття обовязку супроти родини.

Тут вона стала працювати в обезпеченевій (асекураційній) компанії як урядничка. Так і проминали роки і Анна Джарвис досягнула 40 літ віку.

У 1905 році, в другу неділю в місяці травні несподівано померла її мати. Це був другий болючий удар в її життю. На 41-ім році життя Анна Джарвис стала власницею дому і опікункою своєї сестри, як також і всього майна. І саме в часі жалоби в неї виринула думка призначити один день в році на пошану матерям. З цією ідеєю звернулась Анна Джарвис до посадника міста Філяделфії Рейборна, почала писати зворушливі листи до Конґресменів, священиків, промисловців, жіночих організацій, коротко кажучи — до всіх, кому могла заімпонувати її ідея.

Реакція на її ініціятиву була така жива, що Анна Джарвис залишила свою працю і ввесь свій час посвятила цій справі. Її запрошували різні організації виголошувати промови на цю тему. Вона, захоплюючись чимраз більше задуманим ділом, написала брошуру про День Матері і роздавала її безплатно. Повязані з тим всім витрати, майже цілковито знищили її матеріяльно, але це її зовсім не турбовало. Все це діялось тоді, коли суфражистки боролись за рівні з чоловіками права. Відносини були напружені. Однак ідея такого благородного свята, як День Матері, легіслятура не поборювала. Стейт Західня Вірджінія, де Анна Джарвис народилась, був перший, що прийняв офіціяльно це свято. Другим був стейт Пенсилвенія, а потім інші стейти пішли їх слідами.

Анна Джарвис раділа, що її пляни здійснюються; все ж не переставала писати і промовляти. 1914-го року її переконлива мова заставила конґресмена Дж. Гефліна і сенатора М. Шеперда спільно внести резолюцію проголошення День Матері. Резолюцію прийнято в обидвох палатах Конґресу. Правдива година радости вибила для Анни Джарвис, коли президент Вудров Вилсон підписав проклямацію, в якій закликав усіх, щоб у другу неділю місяця травня святкували День Матері.

Хоч всі заходи Анни Джарвис в цій кампанії, які стали були прямо ціллю її життя, закінчились таким блискучим успіхом, однак сама вона не знайшла заспокоєння ані вдоволення. Її благородна душа дуже швидко відчула, що свято зводиться до формальности. Її обурювало те, що найбільше уваги звертали на купування подарунків матерям, замість того, щоб виявляти щирими і живими почуваннями любов до матері і день цей зробити символом найглибшої пошани, а не днем користей матеріяльних. Це й стало причиною, що ініціяторка такого ідеального свята замкнулась у чотирьох стінах свого дому і сторонила від людей.

Анна Джарвис померла 1948 року на 84-тім році життя. Огірчена самітно прожила вона останні роки свого життя. Але її діло, почування й розум живуть далі. Хоч День Матері не став таким, як вона його виідеалізувала, однак приніс він людству взагалі багато радости, скріплює нашу любов до матері, а разом з нею високоцінну науку матері. А це найкраще, що може це свято нам дати.

Яр.

Галя Лазарук Гендерсон

Жінка дома й у світі

КВАЛІФІКАЦІЇ ДОБРОЇ ПРОВІДНИЦІ

Давайте сьогодні розглянемо кваліфікації, які потрібні для доброї провідниці жіночого товариства.

В переважаючій більшости голова є типічним представником свого товариства на зовні, себто перед іншими. Вона є його репрезентанткою так само як і провідницею. Найголовнішою прикметою доброї голови є бути вмілим керівником. Це значить, що вона має мати здібности думати ясно, обмірковано й розважно а разом з тим вона має бути рішучою і обєктивною.

Як провідниця товариства на зборах, голова повинна дати приклад справедливости, ввічливости і підпорядкованости правилам статута. Атмосфера, що панує на зборах товариства по більшій части віддає рефлексії характеру голови. Уважна провідниця старається витворити у членів радісний настрій і зустрічає всі проблеми з усмішкою на устах.

Це є функція голови керувати і слідкувати за дебатами (дискусіями), але не домінувати в них. Обєктивна і не голосуюча, вона дає нагоду іншим говорити, дискутувати, але повинна вживати авторитету, щоб спинити непотрібну дискусію. Вона має домагатися, щоб дискутанти цілий час держалися теми. Це не завсіди вдається і не так легко, як воно виглядає. Часом із зовсім маленької причини може повстати раптова і несподівана криза. Спритна голова часом заздалегідь побачить надходячий клопіт і дуже тактовно відверне його.

Буває таке, що голова мусить взяти сторону одної з двох членок, які хочуть говорити обидві в той самий час. Поза тим всім голова мусить виявити повагу. Вона не може дозволити собі вислухувати спліток, або взяти чиюсь сторону в політичній, чи персональній суперечці. Вона є провідницею цілого товариства, чи організації, але не жодної ґрупи, чи кліки.

***

Тепер розгляньмо наше трактування присутніх на зборах товариства гостей. Якщо ви маєте обовязок в екзекутиві товариства, то вам не раз прийдеться зустрінутись і увійти в контакт з промовцями, що виступають публично.

Одною з хиб членки екзекутиви, яка є відповідальна за привітання гостя промовця є запізнення. Плянуйте бути на час. Будьте на призначенім місці добрих десять хвилин перед тим, доки прибуде бесідниця. Тоді вона не буде чутися зобовязаною стояти біля дверей коли в той самий час членки товариства одна за другою проходять повз неї. Представте гостю бесідницю, негайно після її вступу до залі, голові товариства і двом-трьом членкам.

Багато промовців, яких запрошують спеціяльно з доповіддю на збори товариства кажуть, що членки досить часто пробують полагодити забагато справ нараз. Вони вірять, що було б багато корисніше звільнятись як лише можливо скорше. Часом ділові справи тягнуться в безконечність. І тоді, коли стає говорити промовець, слухачі мають вже досить на один вечір.

Варто розглянути спосіб як краще представити гостя-промовця. Довга і барвиста інтродукція є зайва і часто викликає ніяковість у промовця. Коротка, річева інтродукція є багато краща.

Подяку складає членка з підлоги, коли бесідник, чи бесідниця вже сяде. В тиждень пізніше вислати гостеві-промовцеві картку подяки.

Треба подбати і про те, щоб гостя промовця привезти на означене місце з першого контакту з ним чи нею. Якщо немає членки, що їде автом, то буде розумно зарядити таксівку в обі сторони і подбати, щоб вона була наперед оплачена.

Памятаймо, що більшість промовців у підготовці до виступу віддають повний день праці у себе вдома, поки приходять на збори товариства. Вони звичайно дають цю обслугу без якоїбудь винагороди, просто як громадський обовязок від організації, фірми, або наукової установи, яку вони репрезентують. І тому потрактуймо їх з всією ввічливістю і пошаною, що є їх одинокою винагородою.

А тепер від мене пригадка делеґаткам, які перший раз вибираються на з'їзд: **Не взувайте нових черевиків.** Для когобудь, що є заангажований на довгі години, що є звичайним у репрезентації з'їздових програм, значення цієї поради є очевидне.

Ірена Книш

Любов чи гроші?...

— Любов як і все інше можна купити за гроші — звикли повторювати менші й більші циніки. З визивно-призирливою відвертістю й нахабністю вони впевняють „Дайте жінкам дорогоцінності, хутра й авта — і кожна буде ваша!"

Нещодавно одна англійська журналістка живо обурена цим брутальним і непристойним твердженням, хотіла перевірити його правдоподібність. Вона звернулася до своїх землячок із запитом: „Чи це правда, пані, що ви не спроможні чинити опір силі гроша? Чи справді ви — продажні?"

Несподівано на її превелике здивування запитані відповіли: „Так, ми любимо розкоші, вигоди, люксус, розваги, приємності, багатства. Так, ми воліємо гроші ніж любов"...

Не до такого узагальнення дійшла французька журналістка, що й собі забажала знати, як на цю проблему задивляються її землячки. Вона десяткам жінок, дівчат і мужчин ставила запит: „Що вони воліють — гроші чи любов?" Відповіді були ріжні. Ось кілька зразків:

— Вирішує вік людини. Двадцятирічні, хоч не мають майна, вибирають любов. Коли приходить сороківка, а дорібку нема, вибір паде на гроші. —

— А все таки краще мати багатого чоловіка, гарний дім, елеґантні сукні. Наскільки легше є бути веселою й гарною, коли нема грошевих клопотів! Тоді й чоловікові можна завжди подобатися...

На думку одного психолога це й є секрет притягання жінок багатими мужчинами. При запевнених фінансових можливостях вони є більш уважливі, запопадливі, услужливі, ніжні, освічені, свобідні, упевнені...

Фльмові зірки, що мають до діла з багатіями, навпаки, називають їх безсоромними, нахабними, претензійними, жорстокими... Деякі з них кажуть, що любов обрахована на гроші — приносить нещастя. Жінки, що приєднуються до чоловіків ізза грошей, невідхильно найдуть ці гроші обернені проти себе, на свою власну шкоду. Багато шуму в світовій пресі робила свого часу із своїм „секс-апіл'ем" красуня кінових екранів Ріта Гейворт, домагаючись відшкодування від Алі Хана. Проте з його казкових багатств не дивлячись на всі її калькуляції, для неї не припало нічого... Це так у американок, а знавці французьких жінок впевнено заявляють, що їм важніша любов від грошей, особливо тоді, коли вони їх мають вдосталь.

— Для французьких жінок подружня любов має найвищу ціну та її перед ними не заступить ніщо. Тим то так часто мавши багатих чоловіків, дітей і комфорт — вони шукають любови. —

37-річний банкир, посідач розкішних приміщень в Лондоні, Ню-Йорку, Парижі, Маямі, шоферів, служби і т. д., цебто людина непомірно багата, на тему безкорисної любови, каже з відтинком цинізму, що вона залежна від ґеоґрафічного положення й клімату: „Американки є жадібні, англійки користолюбні, француженки романтичні, італійки почуттєві. Коротко, чим дальше на південь, тим більше безкорисливости". Але для нього життя є занадто гарне, щоб тратити час на запити, чи жінки його люблять за гроші чи без них. „Головне, аби любили!.." — так заявляє мужчина з касти міліярдерів, що за гроші мають усі приваби світу. Інакше говорить найбагатша на нашій планеті жінка — Варвар Аттон, спадкоємниця велетенських товарних крамниць на американському континенті. Вона й досі не найшла щастя в любові, хоч уже одружувалась з вісім разів, вибравши кожночасно того, що їй був найбільше до вподоби. І саме її міліярди є найбільшою перешкодою почуватися щасливою, бо вона завжди переконана, що не вона, хоч і красива, притягає увагу мужчин, але її гроші...

Відома сьогочасна італійська письменниця, Alba de Cespedes, співчуває жінкам у їхньому прагненні щастя, до якого мають право, проте в своїх творах переконливо доказує, як брак грошей нівечить найкращі сподівання.

В українській літературі ініціятор її відродження, Іван Котляревський залишив нам безсмертний прототип „Наталки-Полтавки", що відкидає багатія-Возьного, бо „краще умерти як з немилим жити". За нею слідом ідуть козачки Марка Вовчка, що вибірають кріпаків слухаючи серця і всі Марусі, Олени, Горпини, і др. жіночі постаті наших клясиків. Інакші вони в творах сучасної України, але це інша тема.

Зате наша славетна землячка, Марія Башкірцев, що й до сьогодні зацікавлює найвизначніших письменників своєю незвичайною особовістю, впевняла, що вона не могла б покохати

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

(Продовження)

— Доволі! — не витримала дівчина, відчувши раптом, як та зайва крапля переповнила чашу і сльози ось-ось хлюпнуть через край. — Відповідь готова, — додала тремтячим і твердим разом з тим голосом. — Княжна Чорна не воліє бути жоною кагана. І ніколи нею не буде!

— Але ж чому? — спішно вихопився один із сватів.

Чорна обернулася на той голос, сувора й нещадна дивилася на хозарів.

— Бо достойна кращого лада! — випалила не моргнувши. — А каган ваш не з тих та й чужинець для неї.

Зухвалість зарозумілого дівчиська приголомшила хозарів більше, ніж зневага до їх повелителя. Та глянувши на Чорну, на її справдітаки неземну у цій грізній поставі красу, вони повірили на мить у правдивість щойно виголошених нею слів, — повірили і не посміли перечити.

Мовчанку порушив князь.

— Безумнице! — гримнув він на Чорну. — Як смієш гудити таку людину?

— Смію! — стояла на своєму княжна, кидаючи безстрашні погляди то на хозарів, то на батька. — Бо волію втопитись у Десні, ніж бути за якимсь масним старцем. Чорна не раба. Чорну не примусять скоритися.

— Примусять! — отямився уже й чаушіар. — Каган має на тебе право. Не хочеш бути йому жоною, будеш рабинею!

— Ах, так! — не розгубилася дівчина. — То забирайтеся ж геть! Чуєте? — грізно повела вона очима. — Поки що я тут господиня: забирайтеся геть!

Хозари знітилися, не знають, що робити. Зирять то на князя, то на княжну, так ніби пересвідчуються: гонять їх, чи тільки почулося?

Князь теж розгубився, не знає, як бути йому, як діяти.

— Гей, отроки! — знайшовся нарешті. — Запріть княжну у теремі і не випускайте до тих пір, поки не одумається... Я провчу тебе, дерзновенна! — посварився на дочку.

Чорна глянула на батька суворим, повним зневаги і гніву поглядом, постояла так якийсь час і вийшла. А князь обернувся до хозарів, винувато розвів перед ними руками: що, мовляв, поробиш — дитина!

VIII

На бога надійся, а розум май

Терем княжни Чорни стояв посеред дитинця, вигідно піднесеного над околицями й оточеного міцною стіною княжого двору в міжріччі Стрижня, Білоуса й Десни. Горішня частина його сягала аж до верхів'я крислатих дубів, викоханих, за розповідями давно померлих очевидців, ще юною прабабусею княжни, такою ж закоханою в зелень, віти, як і її правнучка. Чого тільки не зазнали вони, оці кучеряві безсмертники, на своєму безмежно довгому віку! І як глибоко ввійшли, певне, у землю древнього Чернігова. У них було своє дитинство — довге, як вік людини, що посадили їх під вікнами. Потім прийшла юність. Люди народжувались і йшли з волі богів до Вираю, на зміну одному поколінню приходило друге, на зміну другому — третє, а дуби все зводились та й зводились на ноги, набиралися сил. Пора змужніння цих велетів триватиме, далебі, цілі віки. Усе ростуть та й ростуть — і вгору, і вшир, і в землю, напевне.

Крізь густе галуззя під вікнами любила колись і княгиня дивитися у виїмку між Болдиними горами і валом, вздовж широкого плеса кра-

---

бідолаху. Проте вона вимагала чогось більше ніж самих багатств і титулів. В дійсності вона ніколи не найшла мужчину настільки величного своїм характером, гідного її любови. А втім вона часто писала, що не хотіла б купувати того, хто їй подобається, ні йому продаватися. Закохана в красу й пишноту вона в хвилині відчаю пише в щоденнику: ..."Я не пізнаю себе ...Мені не потрібне багатство, дві чорні блюзи на рік, білля, що пратиму раз в тиждень, дуже проста пожива і ...змога працювати". Це наче признання української дівчини в народній пісні: „сухий хліб з водою, аби, милий, з тобою"...

Проте в сьогочасній суспільності відвага, здібності, інтеліґенція міряються матеріяльними осягами. Тому й не можна закидати жінкам, які дорожать такими ціннощами як характер, життєздатність, розум, що вони шукають мужчин, які вміють здобувати засоби на існування.

Велика бо й реальна правда криється в словах найбільшого християнського філософа, св. Томи з Аквіну: **„Для чесноти є потрібне мінімум матеріяльного добра".**

суні Десни, любила спостерігати, як виграє вона полискуючими на сонці хвилями, як темніє і піниться під грозяно-буряними шквалами або й зовсім зникає серед поступово спадаючих на землю вечірніх сутінок. Так ніби тягло її щось до Десни, немовби знала, що згине в тих водах, що не ладо й не доня, а хвилі бурхливі закрають їй очі, тішитимуться на річковому дні її тільки-но розквітлою вродою.

Княжна пригадує мармурово-біле, сяюче красою та ніжністю обличчя матері і чує, як щось важке й удушливе підступає до горла.

„Мамо, мамо, — шепче дівчина, заглядаючи в її великі, обрамлені довгими віями очі. — Нащо ви покинули свою доню? Чому так рано пішли од мене, самотньої тепер на весь світ?!"

Чорна не стримується й дає сльозам волю. Мати теж робиться скорбною, очі світять на доню ласкою, теплом, а пишні, налиті свіжістю уста шепчуть щось давнє, утішливе і тому таке нестерпно болісне.

„І треба було купатися на бистрині, — дорікає дівчина, витираючи сльози. — Були б оце поруч, утішили б свою доню. Та й образити не дали б. Ні, ні, я знаю: нікому не дали б — і серцем, і розумом захистили б свою доню!"

„А батькові що, — мислить далі княжна, довірливо пригортаючись до подушки і розмовляючи вже більше з собою, ніж із матір'ю, — батькові тільки й думки, що про князівство та про славу. Заради тієї слави й дочку готовий утопить. Як же, вигідно: каган — тесть, хозари — спільники, а там, гляди, й дружину дозволять множити. А що донька сохнутиме на чужині за огидним їй нелюбом, то байдуже".

„Ох, тату, тату! — зідхає дівчина. — Скарають вас боги за таку жорстокість. Дажбог не простить насильства над його внучею: не перунів, то печенігів нашле на Сіверянщину, на її князя".

На сходах почулися кроки. Чорна спершу не звернула на них уваги — мало хто не ходить по східцях її терема, — та коли заметушилася невдовзі нянька, по одній тільки метушні її догадалася, що в терем завітав хтось із знаті.

— Ти не спиш уже, дитинко? — запитала стара, просуваючи крізь обережно прочинені двері сиву, як лунь, голову.

— Хто там? — поцікавилась княжна.

— Князь воліє бачити свою доню, просив попередити.

— Скажіть князю, що я хвора.

Нянька спершу видивилася на неї, далі заблимала наляканими очима.

— Не розумію. Коли хвора, то, значить, зайти?

— Не треба! — суворіше вже наказала дівчина, повернувши до старої заплакане обличчя. — Я хвора і не волію розмовляти з князем: мені потрібний спокій!

Нянька ще більше здивувалася. Боже Свароже, її благодійниця плаче?.. Але нічого не сказала: обернулася і поспіхом вийшла з опочивальні.

Невдовзі до ложниці зайшов сам князь.

— Доня не зрозуміла батька та ще й гнівається, бачу, — сказав він, усідаючись біля ложа.

Але Чорна не обзивалася: лежала, відвернувшись до вікна, дивилася через нього в синіючу за лісами далечінь і мовчала.

Князь не витримав, звівся на ноги.

— Ти плачеш!? — здивувався він, угледівши сльози.

— Ні, сміюся, княже, — болісно відповіла Чорна. Потім схопилася враз і, звівшись на ліктях, гнівно й зневажливо глянула батькові у вічі. — Я не бажала бачити тут князя! Він що, і зовсім не хоче вже зважати на волю беззахисної дівчини?

— Доню!

— Нема у вас доні! Ви продали її хозарам. Слідом за матір'ю зводите із світу!

Приголомшений таким з в и н уваченням, князь утратив дар речі. Мов статуя, сидів у кріслі й дивився широко відкритими очима на дочку. А та не давала йому отямитися.

— Так, слідом! — кричала вже, ковтаючи сльози. — Пригадайте лишень, чому загинула неня. Пригадайте, як благала вона принести в жертву бурхливій по весні земній воді ваших любимчиків-фазанів. Ви не послухали її, пошкодували, не захотіли умилостивити берегинь і, замість жертви, неню віддали їм на потіху.

Княжна вичитувала, не переводячи подиху, а Чорний дивився на неї тими ж широко відкритими очима і чув, як холоне з переляку. Досі він вважав це таємницею, думав, ніхто не догадується про його провину, досі в думках тільки й дорікав собі за смерть жони, словом боявся обмовитись, щоб люди не довідались часом. А вони знали, виходить, донька — і та знала. Та ще й як зрозуміла його провину: звів із світу!

Боги... Як же це? За що така кара на нього? Рідна дитина — і та посміла звинувати в злому намірі...

— Доню! — простогнав князь і так змінився на обличчі, що навіть розгнівана до нестями княжна одразу ж притихла і розгубилася. — Як

смієш ти ятрити мої найболючіші рани, — мало не плакав князь. — Я не послухав свого лада — то все так. Але хіба ж я хотів... Невже ти могла подумати, що я хотів невинної смерті! Коли б знаття... О, коли б знаття, я не те що фазанів, усю Сіверянщину, всі блага земні приніс би богам у жертву, аби тільки лишили при мені ладо моє миле. Та ба, так уже, видно, йшлося, так, видно, потрібно було богам: не тільки щастя й утіхи позбавили мене на старість, штовхнули ще і на непослух, щоб, бачся, й совість мучила усе життя... О доню! — вигукнув він надривно-страдницьким голосом, не зводячи з княжни виповнених слізьми очей. — Не знаєш ти, як я караюсь, як мучуся, лишаючись один із своїми гризотами! А тут ще й ти...

Чорна не зводила з батька очей. Слухала перемішані з слізьми скарги і, схлипуючи, щодалі більше переймалася його стражданнями. Запевнення здались їй настільки щирими, скарги такими переконливими, що вона забула про свої докори, а коли сказав: „А тут ще йти", — визнала себе навіть винною.

Тепер уже не від болю за заподіяні кривди, — від сорому розплакалася дівчина.

— Я не хоті-і-ла, татку, — скривилася вона і впала на простягнуті батьком руки.

— Дитинко моя! — пригорнув її князь, бережно і ніжно пестячи хвилями спадаюче на плечі волосся. — Ми однаково нещасні з тобою. Але тому горю уже не зарадиш, — од нового треба одбитися.

Княжна підвела голову, дивиться на батька заплаканими, і довірливими нібито, і здивованими водночас очима.

— Та нащо ж ви... приневолюєте? — спитала тремтячим від хвилювання голосом.

— Посоромся, доню, — утішливо докоряє їй князь. — Така розумниця і не могла збагнути: адже так треба було. Хіба тобі Славята не казав? Я мусив тримати руку хозарів, аби запевнити їх, що не я, а ти противишся тому шлюбу.

— Цього не говорив, — гаряче відгукнулася дівчина. — Він казав тільки, що вам незручно, що я повинна відмовити хозарам.

— От-от, відмовити. Але хіба ж так відмовляють? Ти надто необережно поводилась, доню, з хозарами, надто вже грала з вогнем, чого я, князь Сіверянщини, якраз і не хотів. Нам треба було мирно розійтись із сватами. Іскру, дитино моя, неважко висікти, та пожежу спробуй потім погасити. А дружина у нас нечисленна. І дуже вже нечисленна.

Княжна не розуміла.

— Мирно, кажете? А закон? Адже закон дозволяє каганові не питати моєї згоди. Яко володар сії землі, він має право на мене... Думаєте, поступиться ним, правом, і мирно відмовиться від княжни Чорни?

— Може, й не відмовиться, — хмуриться князь, позираючи на свою розквітлу вродливицю. — Але се не заважає нам, доню, поводити його за носа, а може, й примусити в решті решт відмовитись. Закон дозволяє йому не питати твоєї згоди, се так. Та звичай велить все-таки питати, бо ти ж не проста дівчина, ти — княжна. А тому користуймося хоч ним, звичаєм, коли не маємо своїх законів і свого права. Дратувати тільки не треба їх, доню. Пошлемося на твою молодість, на те, що ти не розумієш ще свого щастя. А там видно буде. Часи зараз непевні, печеніги он як тиснуть на Хозарію. Гляди, й примусять кагана відмовитись від збройного нападу на Чернігів... Нам треба, доню, виграти час, зміцнити дружину, щоб було кого виставити, коли звичаї стануть уже безсилими.

— То я... то ви не віддасте мене?! — зраділа княжна, зирячи на батька заплаканими ще, але вже сяючими очима.

— Нікому й ніколи! — тепло посміхнувся їй князь.

— О-ой! — полегшино зідхнула дівчина, тулячись до батька. — Яка ж я несправедлива була, татуню, яка нехороша!

Чорний радий, не налюбується своєю донею.

— То, може,й на краще, дитино, — шепче їй на ухо. — Якщо ти повірила в мою прихильність до хозарів, то хозари тим більше повинні повірити.

— Правда, — засімялась і Чорна. — Однак... — спохватилася раптом дівчина, —однак з Чернігова, бачте, не йдуть.

(Далі буде)

ЖІНОЧЕ ТОВ. ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
в ГЕМИЛТОНІ, ОНТ.
в і т а є

Союз Українок Канади

з нагоди **35-ліття** його громадської діяльности. Висловлюємо признання всім бувшим і теперішнім провідницям, всьому членству по відділах і бажаємо багато успіхів у майбутньому.

Марія Пилипяк, голова
Галя Олексюк, секретарка

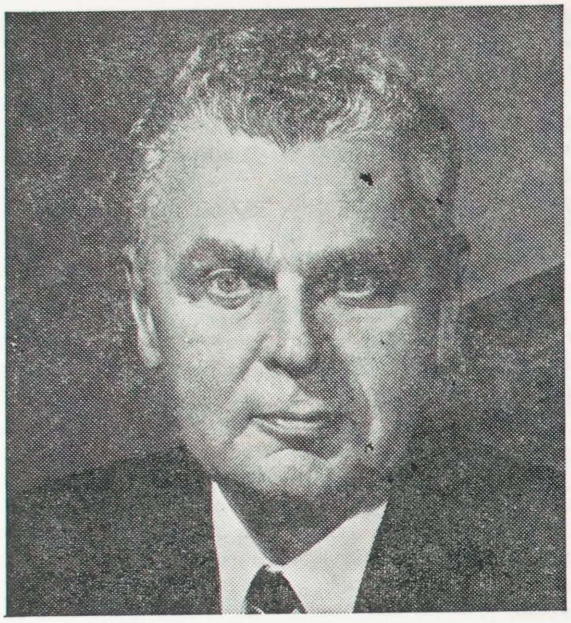

Мої Приятелі „Променя”!

Я щиро вірю, що при Вашій помочі

і працюючи разом, як це ми робили в минулому,

ми зможемо досягнути ще більший прогрес

і добробут в майбутньому.

ДЖОН ДІФЕНБЕЙКЕР

Людина для цілої Канади

ENGLISH SECTION

THE ARTS IN CANADA*)

By Olga Woycenko, Chairman, Standing Committee on Arts and Letters, National Council of Women of Canada.

Sir Bernard Heinze, the eminent Australian conductor, in his report on the standards and achievements of Canadian symphony orchestras, had the following to say to the Canada Council Board:

„. . .the great orchestras of the world represent the musical expression of centuries of cultural background. In themselves they are the outcome of decade after decade of patient development and dedicated skill which together have achieved a maturity of thought and action that can hardly be acquired in a handfull of years. This kind of knowledge and experience cannot be bought with money; nor can it be hastily acquired."

„The Canada Council Fourth Annual Report for 1960 - 61".

Sir Bernard's observation may well be adapted to all aspects of the arts in Canada. It indeed takes time to grow, develop and mature.

Canada being a comparatively young country, sparesely populated and, in some areas, still in a state of exploration and physical development, naturally lacks the cultural background dating centuries back which old countries in other parts of the world may be proud and even boastful of.

It is not surprising therefore, that some newcomers to this country, without first analysing the situation, are wont to criticize this lack of „culture" in Canada. But, as Sir Bernard Heinze rightly emphasized, this is something which cannot be bought or is it something that could be acquired hastily.

**
*

In recent times, the problem of the Canadian identity is being more and more discussed by scholars and writers. And though, to many as yet, the concept of a distinct Canadian cultural identity is still something vague and foggy, we are making progress in this direction. And this means that we are on the road to spiritual and intellectual maturity. Canada is in a unique position to develop culturally in her own particular pattern, and not in one which would be natural to countries predominated by people of one distinct race or creed. Canada is unique in her diverse population with its distinct diverse cultural backgrounds which gradually should blend to form a distinct — call it what you may — Canadian culture. The outcome eventually will largely depend on wise and unbiased utilization of these rich material and spiritual resources which are at our disposal.

That there are signs of growth in this direction, we would like to repeat what has been already said by someone — "Look around you". And in doing so, you will note wider interest and appreciation of the arts and humanities in all their phases. To cite a few examples: An increase in the number of orchestras in Canada — not only in numbers do we note their growth but in the quality of their performances; ballet groups (three major companies in Canada) with their top performances in the past few years; furthermore, choir groups, The Canadian Opera Company, and individual performances of concert artists are reaching the heights. Perhaps the most noteable growth in the past few years has been in the field of visual arts. Art exhibits in our galleries have been drawing capacity crowds. Exhibits by our own Canadian artists are being appreciated more and more, and an increase in sales of their works is most encouraging, both to the artists and promoters of fine arts. We could go on and on in this respect, but since this report should highlight achievements in Canada since the last meeting of the International Council of Women in Istanbul, I would like to report on two newer projects which have been launched in this interlude of time:

The most recent artistic venture in Canada has been the establishment of the National Theatre School of Canada/L'Ecole Nationale de Theatre du Canada which opened its doors on November 2, 1960 with 31 students. The creation of the school was the outcome of the work of the pilot committee of the Canadian Theatre Centre. Financial aid to help establish the school came from two sources — the Province of Quebec contributed $50,000 and the Canada Council — $40,000. Great hopes for the future of the theatre in Canada rests on this school. The school which holds two terms in Montreal and one in Stratford each year is co-lingual, that is — English-speaking and French-speaking students are trained in their respective theatre traditions but share certain classes for movement, improvisation, fencing, and voice production.

The other new venture is the Student Theatre project — known as the Canada Council Train. 200 specially chosen high-school students and their chaperones are brought from all over Canada to spend three or four days at the Stratford Festival thus giving them the opportunity to discover Shakes-

*) Report prepared for and read at the International Council of Women meeting in Rome, Italy, May 15 - 19, 1962.

peare in the theatre — where, as it has been said — he belongs. The Canada Council went further with a similar project last year. 5,000 high-school students, mainly from rural areas, were brought to see performances of The Tempest by the Canadian Players on their tour of the country during the 1960-1961 season. Approximately 100 students were brought by bus from outlying areas within a radius of about 50 miles to each of the 50 performances from Newfoundland to British Columbia. The arrangements were made on behalf of the Canada Council by the Canadian Education Association in consultation with provincial Departments of Education and district and regional authorities. The purpose of this project is twofold: Firstly, to develop interest in the theatre in our young people and thereby assuring future audiences for the theatre in Canada; the other one, to supplement classes on Shakespeare. And though it is generally recognized that the teaching of Shakespeare in schools is invaluable in providing students with an understanding of the plays and developing in them an appreciation of the poetry — it is also realized that teaching in classes is not fully effective unless supplemented with performances in the theatre. The appreciative response of the students benefiting from these two projects proves that the Councils objectives have been realized.

**
*

In view of the above developments, the question may arise what is the National Council's of Women of Canada role in this. Very relevant may be the answer. Its terms of reference in this aspect of its activities, at all levels of the organization, that is national, provincial, and local, speaks for itself:

„1. To encourage talent whenever found and to stimulate popular interest in art, literature, drama and music by the promotion of libraries, exhibits, concerts, and plays.
2. To support UNESCO and other agencies promoting international co-operation and goodwill by more widespread and sympathetic understanding of the cultures of other peoples."

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ПРИ КОЛЕГІЇ СВ. АНДРЕЯ У ВІННІПЕЗІ

Сидять зліва направо: Ольга Скігар — касирка, Єлисавета Прокіпчук — секретарка, Анна Фігус — голова, Зеновія Харовська — заступниця голови, Ірина Котелко — членкиня Управи. Другий ряд: Марія Стефанюк, Даруся Земанська, Лелія Кейпер, Ольга Козак, Стефанія Копчук, Іванна Тостоварик — контрольорка. Третій ряд: Іванна Венсел — контрольорка, Зеновія Богонос, Леся Кирилюк, Анна Новосад, Галя Майба, Наталя Стратійчук, Марія Мировичч — суспільна референтка, Настуня Коропас, соня Мандзюк — культурно-освітня референтка. Немає на знімці: Анелі Стакурської — пресової референтки, Каролі Романик, Вікторії Сорочук і Ліди Глуханюк.

Відділ для дітей

Ганна Черінь

НАЙКРАЩА КВІТКА — ПОМІДОР

Ще не скінчились останні іспити, ще перед багатьма учнями, неначе велика сіра хмара, нависла небезпека незадовільних оцінок, а вже всі розмовляли про одне: ВАКАЦІЇ! Цілий рік, разом з татом та з мамою на них чекали, складали величезні пляни... І тому не дивно, що тепер про те саме говорили і в школі з товаришами: настала вакаційна пора...

— Я їду в Каліфорнію! Я їду в Каліфорнію! — стрибаючи на одній нозі, виспівувала Мері.

— А я до Флориди! Це ще краще! — відгукувалась Ненсі.

— Але ніхто з Вас не їде туди, куди я! — повідомляв Петрик. — Ми всі їдемо на Ніяґару!

— Я їду на Лисиче Озеро рибу ловити!

— А я... А я....

Надійка стояла сумна. З усіх вона одна не мала чим похвалитися.

— А куди ти їдеш? — спитала її подруга.

— Я... Буду вдома. — Тихо відповіла Надійка. — Моя мама була хвора і ще не цілком видужала. Ми будемо їздити на пляж.

— Бідна Надійка, — співчутливо сказала дівчинка. На хвилину діти притихли, а далі знов почали щебетати ще голосніше, аж поки дзвінок їх не втихомирив.

***

Ось уже і по науці... Як приємно бути вдома! Вранці не треба поспішати до школи, можна полежати в ліжечку і бачити гарні солодкі сни. Але — в розкрите віконечко загляда є веселе сонце, а на бузковій гілці голосно виспівує пташка... Та пташка і розбудила Надійку. Дівчина швиденько вмилась, причесалась і заглянула до маминої спальні. Мамине ліжко було вже гарненько застелене, а в кімнаті — нікого...

Надійка вибігла надвір і побачила, як мама в кінці двору щось робила на грядках.

— Добрий день, мамусю! Що ти тут робиш? А чи тобі лікар дозволив копати землю?

— Я не копаю, донечко, — відповіла мама. — Землю скопав тато, а я тільки сію зерно. Цього літа я не ходитиму на працю, і ми вдвох з тобою заведемо город. Ти ж певно ніколи не бачила, як із зерна виростають квіти, всяка зелень, городина?

— Нам вчителька говорила на лекціях, і я бачила зерно у крамницях у кольорових пакетиках, помальованих дуже гарними квітами. Але як вони ростуть, я ніколи не бачила. Я думала, що вони самі з землі виростають...

— От тепер побачиш, — сказала мама. — Сьогодні ми посіємо ріжне насіння, а через тиждень-два воно нам посходить. Згодом ми наші рослинки порозсаджуємо рядочками, і ти вибереш собі одну квітку на свій смак, та й будеш її сама доглядати. Добре?

— Так, так, мамусю, — вигукнула Надійка. — Я виберу найкращу квітку і буду її щодня поливати і доглядати!

***

Наступного дня Надійка встала раніше від мами! Вона ходила по городі і пильно вдивлялася в землю. Там її знайшла мама.

— Матусю! Чи моя квіточка вже виросла?

— Ні, кицю, вона так швидко не росте. Піди покищо полий наші хатні вазонки і будь терплячою.

Минула два тижні. Гаряче пражило сонце, і Надійка зробилась золотисто-смаглявою. Зацвіли кущі калини, бузку, ясмину... Одного вечора стало парко, вогко, задушно, тоді раптом полив рясний дощ, і тато вбіг у хату цілком мокрий. Проте, він весело сміявся, передягнувся в суху одежу і сказав, що тепер город буде добре рости!

А на ранок ввесь город був укритий густою ясною зеленню. То посходило все-все насіння... Через кілька день почали розвиватися листочки, і тоді мама сказала Надійці:

— Тепер вибирай собі квітку. Я тобі не скажу, де росте, щоб тобі було цікавіше вгадувати, що з того виросте!

— То як так, мамцю, то я виберу оцю! — і Надійка показала на найбільшу, найтовщу, найдужчу на вигляд рослинку.

— Добре. Вона твоя. Посади її на оцій грядці і познач червоною палічкою.

Так Надійка і зробила. І як

же пильно доглядала вона свою квітку! Поливала її вранці і ввечері, маленькими грабельками підпушувала грунт, підсипала добрива... Рослина швидко гналась угору і переросла все, що було на городі! Але одного вечора знявся вітер, і рослинка почала сумно хилитися додолу... Надійка перелякалася, підбігла до квітки і обережно прикрила її своїм фартушком.

— Тату! Тату! Вітер мою квіточку зламати хоче! Вона хоче назад у землю втекти!

Вийшов тато, приніс міцну вербову тичину і підв'язав рослинку. Тепер вже вітер нічого не міг вдіяти, він свиснув і полетів геть.

Скоро рослина і зацвіла, але не так пишно, як Надійка сподівалася. Квіточки були блідожовті, маленькі і непомітні, але Надійці здавалося, що вони дуже гарні і дуже цікаво пахнуть! А рослина росла все вище і вище, і перегнала навіть Надійку! Тоді тато мусів приставити до неї ще вищу тичку.

А одного ранку Надійка перелякала маму! Вона, як вітер, увірвалась у хату і закричала:

— Тату! Мамо! На моїй квіточці яблучка ростуть! Такі малесенькі, зелені, і так багато-багато!

Мама й тато засміялися, аж їм сльози на очах виступили, а Надійка стояла ображена і не могла зрозуміти, чому з неї сміються.

— Твоя квіточка, доню, — це виткий помідор. Наш городник дав мені кілька зерен на випробовування, і саме таку квіточку ти собі вибрала. Скоро твої „яблучка" стануть великі і почервоніють, і ти впізнаєш помідори, бо ж часто їх їси.

— Помідор!!! То це я сама виростила такий величезний помідор! В два рази вищий за мене! Я так і знала, що моя квіточка буде найкраща!

Поштар почав приносити листівки від подруг: із Каліфорнії, з Флориди, із Ніяґари, з Лисичого Озера... Кожна прислала якусь цікаву вакаційну знимку, бо так вони умовилися...

І коли на величезному помідорі почали червоніти гарні, рясні плоди, тато зфотографував Надійку біля її „квіточки". І та світлина вийшла цікавішою за всі.

СВЯТОЧНА ІМПРЕЗА ТОРСБІ, АЛТА.

Заходом жін. т-ва ім. О. Басарабової відбулось в неділю 4 березня так зване „свято героїв і героїнь" в день роковин смерти Ольги Басарабової.

Свято почалось Службою Божою, яку відправив у місцевій церкві парох Всеч. о. А. Щербань, а відтак була Панахида, в якій взяли участь з світлом всі вірні. По Службі Божій учасники свята перейшли до Українського Народного Дому, де жіноче т-во приготовило смачну перекуску. Слідувала святочна програма:

Молитва-спільний спів. Святочне слово дала пані Емілія Бабяк, голова т-ва. У своїм слові вона пояснила чому український нарід має так багато героїв і героїнь. Наш нарід віками бореться за свої права і державну незалежність. У своїм слові згадала пані Марійка і таких велетнів нашого народу як Шевченко і Леся Українка та інших і переповіла про переживання Ольги Басарабової. Святочний реферат про Ольгу Басарабову прочитала пані Мотря Світлик і кінцеве слово сказав Всеч. о. А. Щербань. „Соловій сиріті" відспівав дяк-диригент п. В. Сташко.

Пані Бабяк перевела збірку на пресовий фонд „Променя". Присутні зложили 10 дол.

Свято це зробило на учасників сильніше враження. З того приводу насувається думка — яка велика шкода, що немає серед нас молодших з великим українським серцем та почуттям національної гордости, щоб занялись такими імпрезами з програмою яка відповідала б сьогоднішним модерним вимогам. Ми старші вже спочили б, тимбільше, що маємо таке гарне число місцевих учителів. Дуже шкода, що ні один з них не відкриє дверей до своєго сумління та не старається зрозуміти душу української дитини та її потреби. Велике число української дітвори росте без українського проводу. Ми, старенькі мами просимо вас — покажіть красу української культури нашим дітям.

Ю. М.

35-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В МЕНЗІ, МАН.

День 26 грудня, 1926 року в Саскатуні на жіночім з'їзді засновано **Союз Українок Канади.** Місяць грудень минулого року означився великим ювілейним святом для відділів Союзу по цілій Канаді.

Наш відділ ім. Л. Українки в Мензі з великою урочистістю відсвяткував це свято в У. Н. Домі дня 22 грудня вечір, м. р.

Всі громадяни явились на час з великим зацікавленням почути реферат пані Михайлини Чвалюк, голови місцевого відділу. Пані Чвалюк як здібна референтка — дуже уміло вивязалась зі свого обовязку, — як також при кінці згадала про свято книжки, — бо книжка це є морська глибина. Книжка веде людину до кращого знання, і свідомості. Якби не книжка і часопис, то внас не булоб Н. Дому ані того товариства яке вже існує десятки років. На закінчення відспівано жіночий гимн „Де згода в родині". Вечір закінчився чайним прийняттям і переведено збірку в сумі $6.50, жін. тов. зі своєї каси доложило ще 5 дол. і вислано до Колегії св. Андрія у Вінніпегу.

Рузька Пелешок, секретарка

З НЕСПОДІВАНКИ НА ПРЕСУ ВОЛЕЙ, Б. К.

В неділю 4-го лютого сини й донька з онуками таріднею влаштували гарне прийняття-несподіванку для п-і Зіновії Арійчук в 60 років її життя.

Крім рідні були запрошені члени нашої громади і знайомі, так багато як могла вмістити заля. Зустрічав і вітав свою бабусю один з ону-

ків гарним букетом квітів і спеціяльним віршиком, складеним спеціяльно на цю оказію. Всі онуки засіли з бабусею за переднім столом.

Наймолодший син Віктор, як господар, попросив о. О. Костюка поблагословити страви. Після молитви і їжі відбулось вручення дарунків, промови й привіти.

Взявши за основу 5 Заповідь Божу, о. Олександер пригадав покійну маму п-і Арійчук, яку вона й ціла родина дуже шанувала й доглядала, як і те, що вона є дуже шанована й люблена рідною й знайомими, на що собі й заслуговує.

Найкращим з подарунків був золотий хрестик з ланцюжком від дітей і внуків, що в наступну неділю, після Молебня й Многоліття за здоровя п-і Зіновії, був освячений.

Збірка в часі прийняття, започаткована головою жіночого т-ва, принесла $18.66, з чого на „Віру й Культуру", „Вісник" і „Промінь" — по 6 дол.

Пані Арійчук і її три невістки — Анна, Ольга й Катерина є активними членками нашого жіночого т-ва, а всі разом у громаді. **Учасник**

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ В РІДЖАЙНІ

Жіноче товариство ім. Доньки України в Ріджайні святкувало роковини поетеси Лесі Українки у неділю 25-го лютого в Українському Народнім Домі.

Голова, пані Марія Юзик відкрила свято вступним словом, Марія Корпан освітня референтка керувала програмою.

Пані Корпан зазначила важливість таких святкувань, також підкреслила любов поетеси до життя, і що її поезії невмерущі.

Вона у своїх творах кликала нарід до боротьби за державне життя.

В концертовій програмі брали участь діти недільної і української школи. Дитячий хор відспівав дві пісні під проводом учителів школи: п. Мельника, пані Л. Николайчук, пані А. Палиги, панни Олі Челяк і пані С. Джонстон. Деклямація „Тішся дитино" — слова Лесі Українки, виконала дуже гарно Тамара Воробій, сольо на фортепіяно — Таня Воробій; Дует — Діана і Петруся Джонстон.

Обширний реферат про життя і твори поетки прочитала пані Л. Николайчук, а пані С. Семчишин прочитала першу статтю нашого журналу „Променя" про значення і вартість журнала і що ми усі повинні його читати і піддержувати. Кінцеве слово сказав Всеч. о. С. Кіцюк, зясував велич творів і життя нашої поетки.

Слідувало чайне прийняття з заходом т-ва при гарно прибраним столі освіченим свічками і прикрашеним портретом Лесі Українки. З цієї імпрези збірка принесла 25 дол. і була в повні вислана на пресовий фонд „Променя".

К. Пасека, секр.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ ГЕМИЛТОН, ОНТ.

Відділ ім. Лесі Українки і Калина влаштували святочну академію в честь поетеси Лесі Українки на 19 лютого.

Між квітами, килимами та вишиваним рушником пишався портрет поетеси.

Програмою керувала добр. Параскевія Федак. Голова відділу Лесі Українки пані Марія Пилипяк сказала вступне слово, підкресливши, що поетка визначилась, не лише в українській літературі, але також і в світовій. Що її твори є символом і дороговказом до національно-культурної праці — до боротьби за вільне існування людини і народу.

Пані Юлія Новак з чуттям прочитала „У Свято Героїнь". — В історії України ніколи не бракувало великих героїнь — напевно їх не забракне і в майбутньому, мусимо іти за наказами наших попередниць і нести зорганізовану службу на користь України. Пані Одарка Бродгид деклямуючи поезію Лесі Українки — „Контра Спем Сперо — вдихнула життя в невмирущі слова. Своїм чарівним голосом вона зворушила до глибини душі: „Без надії таки сподіватись".

Головний реферат „Світла постать в українській літературі (Н. Когуської) виголосила пані Орися Сушко — голова відділу „Калина". Своїм зрівноваженим, питомим їй тоном, уміло передала цікавий житт'єпис поетки. Уважно вслухувались присутні —

„Вставай хто живий,
В кого думка повстала.
Година до праці настала".

В кінцевім слові пані Анна Токарик сказала, що Леся Українка не вмерла, її золоті слова будуть нашим дороговказом завжди. Наша найбільша письменниця залишила нам безсмертну обіцянку в лісовій пісні —

„Ні! Я жива, я буду вічно жити!
Я в серці маю те, що не вмірає".

По закінченню програми, відбувся товариський чай, при чім зібрано $24.25 на прес. фонд „Променя".

Анна Токарик

З ВІДВІДИН РЕФЕРЕНТКИ ЖУРНАЛА П. О. СУШКО ГРИМСБІ, ОНТ.

Дня 18-го лютого 1962 р. по полудні, на запрошення відділу ім. княгині Ольги в Гримзбі, Онт., загостила до нас референтка журнала „Промінь" пані О. Сушко. Пані М. Шпітковська, голова відділу привітала референтку і заразом попросила Всеч. о. Панченка провести молитву а потім пані О. Сушко до слова.

Гарно прибраний стіл, вкритий вишиваним обрусом, ваза з квітами і свічники з українським взором, та розложені журнали „Промінь" пригадували ціль зібраня та надавали якоїсь урочистости.

Пані О. Сушко, привітавши зібраних від пров. екзекутиви Союзу Українок на Східну Канаду обширно зясувала ціль і завдання журнала „Промінь". Між іншим підчеркнула його повчаючу і виховну вартість та закликала поширювати його між всім українським жіноцтвом. На закінчення просила присутніх зложити жертви на пресовий фонд „Променя". Всіх зібрано 21 дол.

Жертвували — по 2 дло.: п-во Шувери, добр. Панченко, пані: В. Ткаченко, М. Шпітковська; по 1 дол.: Ю. Стефін, З. Дацків, Мир. Шпітковська, А. Гриньків, П. Бойчук, Ю. Пертрак, З. Кловак, К. Кузь, Д. Гончар, Д. Стахів, Х. Яцишин, С. Сушко, Є. Степова.

На закінчення пані Кловак, заст. голови подякувала пані О. Сушко за її гарну цінну промову а всіх присутніх запросила лишитися на чай.

Є. Степова, секретарка

Знаєте добрий припис, або відомі вам якісь господарські поради — висилайте до редакції „Променя". Адресу знайдете на обкладинці журнала. — Редакція.

Світлина відділу ім. Лесі Українки при парафії св. Іллі в Едмонтоні. Перший ряд: зліва направо — пані: П. Сірінк, Р. Стечишин, В. Беліда, В. Купченко — голова, М. Іванців, добр. Н. Фляк, Всеч. о. О. Фляк, Е. Івасюк, С. Дмитрук, Т. Кобелка. Другий ряд: Ю. Кравчук, Е. Простибій, М. Ярійчук, Ю. Федейко, А. Лазарук, Е. Кропельницька, К. Ілащук, К. Белсик, П. Луцька, Я. Джура, С. Задимірська, В. Тащук. Третій ряд: К. Храпко, М. Підлужна, А. Василик, М. Мензак, К. Мероник, Є. Задимірська, В. Будзяк, А. Капаць, С. Кузьо, М. Олійник, К. Василинчук. Четвертий ряд: М. Даско, Н. Карбашевська, Н. Гиманик, А. Молофі, М. Чорна, А. Чорна, М. Гарасим, Н. Демчук, М. Козюк, Д. Керчук, М. Храпко.

ПОДВІЙНЕ СВЯТО У ВІДДІЛІ ІМ. Л. УКРАЇНКИ В ЕДМОНТОНІ

В неділю, 4-го березня ц. р. жіноче товариство ім. Лесі Українки при Українській Православній парафії Св. Іллі в Едмонтоні святкувало роковини своєї патронки. Це свято сполучено було з роковинами Ольги Басараб і з 3-літнім існуванням нашого відділу. Програму свята відкрила вступним словом голова т-ва пані Василина Купченко, а діти недільної і української школи відспівали молитву.

Цікаві і змістовні реферати про Л. Українку і О. Басараб прочитали: добр. Н. Фляк і пані Юстина Федейко. Пані Надія Гиманик говорила про наш журнал „Промінь" і про способи поширення його серед наших членок. Про цю справу говорив і наш настоятель, Всеч. о. О. Фляк, закликаючи наше жіноцтво присвятити більше уваги належному вивченні так в письмі, як і в читанні рідної мови, а тоді проблема збільшення передплатниць на цей журнал буде належно розвязана.

З черги виступив на сцені жіночий хор під вмілим проводом нашого диригента проф. Сергія Яременка і відспівав дві народні пісні: „Журавлі" і „Тихо, тихо Дунай воду несе". Пані Розалія Стечишин почесна голова відділу привітала членок і присутніх гостей з роковинами 3-річчя, спиняючись на спогадах про перші і важкі початки нашої парафії, як і жіночого т-ва при ній, дякувала членкам за їх щиру і віддану працю і закликала до ще більш посиленої активности. На відповідному підвищенні стояв гарно прибраний портрет нашої патронки, а поруч коровай. Щоб відмітити 3-літнє існування нашого відділу, приступили до портрету патронки і короваю наша теперішня, а теж почесна голови і серед тиші і поважного настрою засвітили три свічечки.

Того дня завітав до нас п. В. Бартко і висвітлив фільму про піонерські часи наших батьків в Канаді, як теж про початки організації нашої Православної Церкви. На екрані побачили ми теж фільму з життя нашої молоді на оселі „Барвінок", біля Піджен-озера, якої ціллю було заохотити родичів, щоб післали своїх дітей відбути літні ферії до оселі.

Ці скромні, але щирі і товариські святкування закінчено поданням чайку і перекуски всім присутнім.

Надія Гиманик,
кореспондентка української преси

СВЯТО ГЕРОЇНЬ В РІДЖАЙНІ

Жіночий КУК при активній співпраці організацій С.У.К., О.У.К., Л.У.К.Ж., О.Ж.Л.В.У., влаштував свято Героїнь.

Ця імпреза відбулась в залі Українського Народнього Дому в неділю 4 березня ц. р. і була не тільки добрим прикладом солідарности і співпраці жіночих організацій Ріджайни, але також під оглядом змісту виконаних точок, належала до найкращих. Вступне слово дала пані Ольга Корпусь, голова відділу ЖКУК. Атракцією вечора був збірний жіночий хор під проводом диригента Євгена Зарицького. Хор відспівав тужливе „Журавлі" Б. Лепкого, — Ф. Пеліха, „Чорна рілля", С. Людкевича із сольо-співом пані Еви Галапац, та пані Олі Патрелюк та „За рідний край" М. Гайворонського, па-

ні Соня Скрипник рецитувала поему „Грішниця" Л. Українки, а пані Марія Корпан продеклямувала „Памяті О. Басараб". Скрипкове сольо „Пісню про Нечая" і концерт Дмоль, II. частина — Вінявского, виконала пані Єлисавета Бойчук. При фортепіяні була пані Підерсон.

„Ви жертвою впали" і „Сміло Брати" відограла на фортепіяно панна Линда Шульман. Святочний реферат про героїнь та боротьбу народу за державну незалежність виголосила пані Соня Садаш. Чистий прихід свята в сумі 60 дол. призначено на залишенців в Европі, через представництво У.М.Х.С. в Канаді.

Заряд Жін. Відділу К.У.К.

ЧАЙНЕ ПРИЙНЯТТЯ МОНТРЕАЛ, КВЕ.

„Якраз рік тому відбулося перше прийняття, подібне до цьогорічного, яке було започатковане за ініціятивою пані Ковальчук і комітету, з ціллю придбати матеріяльну поміч на будову Собору св. Софії. Цього року ініціятивний комітет рішив знову повторити подібну імпрезу на більшу скалю й як бачимо з великим успіхом. Цього року наша програма відмінна. Це ж весна і тому ми рішили влаштувати для пань показ моди" — такими словами відкрила чайне прийняття заступниця голови товариства пані С. Головач.

Приємно було подивитися на нову залю, прекрасно удекоровану новими столиками, кріслами, білими серветами, дорогим посудом, та масою квітів. Найкращим успіхом було те, що заля була переповнена, бо близько чотириста пань у своїх весняних строях і капелюшках творили живий квітник. На довгім гарнім підвищенні почали свій виступ наші молоді дівчатка з СУМК, показуючи спортовий одяг, як також суконочки та костюми. Модельками були: І. Шевчук, Д. Майка, К. Божик, У. Прокопів, А. Ревуцька, У. Ярошевська. Опісля пані з двох жіночих товариств „Доньки України" і „Ганни Барвінок" моделювали ліпші пополудневі і вечірні сукні, костюми, плащі, тощо. Слід згадати добірну і велику кількість капелюшиків, які прикрашували і доповнювали строї. На закінчення показали гарні футряні пелерини, шалі, короткі і довгі футра різної якості. Ноші майже всі не професійні модельки вивязались знаменито з своєї ролі. Властитель фірми футер по закінченню зложив на руки пані А. Ковальчук чек на 100 дол. як також подарував на розігравку два футряні капелюхи і великий комір. В свою чергу пані М. Текела оголосила суму 700 дол., яку зібрано за квитки вступу і передала голові пані Ковальчук. Опісля пані з комітету подали канапки надзвичайно смачні і різної якости, чай, і солодке домашне печиво.

Під час того відбулась розігравка дарованих футряних речей, яка принесла поважну суму. На закінчення роздано 60 дарунків, які поприсилали різні фірми Монтреалю. Роздача відбулася за щасливим номером.

Численна присутність і надзвичайно велика праця пань з комітету, ще раз увінчалася великим успіхом і принесла гарну цеголку в сумі 900 дол. на викінчення будови нашого Собору. При тому залучуємо суму 10 дол. на видавництво журнала „Промінь".

Признання і подяка належиться слідуючим паням з комітету: А. Ковальчук, С. Головач, М. Зимовець, М. Текело, М. Серединська, Є. Гроско, З. Гомонек, О. Регуш, Г. Легукі, О. Русин.

Бажаємо товариству дальшої охоти і витривалости до праці для рідної церкви і народу.

Г. Михальчук

РОДИННЕ СВЯТО П-ВА ЧЕРНЕЦЬКИХ КЕЛҐАРИ, АЛТА.

В неділю 25 лютого родина і куми п-ва Івана і Марії Чернецьких зібралися, в їх домі щоб вшанувати їх, з днем 10-літнього ювілею подружнього життя. Під час обіду батько привітав дітей, підніс тост за здоров'я ювілятів, присутні заспівали „На многая літа", а потім вручили їм подарунки з тієї нагоди не забули за наш жіночий журнал „Промінь". На заклик п. П. Ворон зібрано $8.50, до того ювіляти від себе зложили 5 дол.

Подружжя Чернецьких прибуло до Канади з своїми родичами 13 літ тому. Вони працювали, відробляючи контракт, на цукрових буряках. По відробленню контракту, перебераються до Калґари, де обоє включаються, і беруть активну участь на громадсько-церковнім життю. Пані Марія Чернецька є головою С. У. К. відділу ім. Ольги Басарабової. Пан Іван Чернецький належить до тов. Самостійників, є секретарем громади св. Володимира, співає в церковнім хорі і до того є учителем рідної школи при нашій церкві. Вони мають двоє дітей доня Ріта і син Володимир.

Дай Боже, щоб і їхні діти пішли слідами своїх батьків. Всім жертводавцям щире спасибі.

П. В.

РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ І Т. ШЕВЧЕНКА

Наш відділ ім. Лесі Українки при церкві св. Михаїла відсвяткував роковини нашої поетки Лесі Українки дня 25-го лютого у домі пані Чиж скромною програмою. Голова, А. Полович відкрила свято піснею „О, Україно". На програмі були відспівані пісні поодинокі і гуртові з поеми Лесі Українки. Реферат приготовила і прочитала пані Марія Кінащук, який був поучаючий і зрозумілий для всіх присутніх. Кінцеве слово сказав Всеч. о. Є. Приступа. Вечерок закінчено „Де згода в родині". Опісля членки подали чай.

На 15 бер. відсвятковано сходинами роковини нашого українського поета Тараса Г. Шевченка у домі пані Катерини Хоми, під проводом Всеч. о. Є. Приступи. Вечерок відкрив вступним словом Л. Полович і відспівано заповіт, дальше слідували деклямації і пісні. Реферат виголосив Всеч. о. Є. Приступа. Вечерок закінчено, „Ще не вмерла Україна". По скінченню програми подано перекуску і чай. На цих двох вечерках зібрано разом 13 дол. і рішено відослати 10 дол. на будову нової Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу, а 3 дол. залучуємо на прес. фонд нашого „Променя".

А. Полович, голова

З БІНҐОВОГО ВЕЧОРА НА ДОБРІ ЦІЛІ

Лонґ Бренч, Онт.

В суботу 17-го березня ц. р. в залі при церкві св. Димитрія в Лонґ Бренч відбувся приватно бінго-базаровий вечір, який організували власними силами п. Анна Руді і Досина Руді.

Пп. А. і Д. Руді є членкинями жіночого товариства ім. Софії Русової, які своєю активною і невсипущею працею приносять великі матеріяльні користі: жіночому товаристві, церкві і на різні допомогові цілі.

Під проводом п. А. Руді і п. Д. Руді, відбулося три великі базари нових та вживаних речей, які принесли великі фінансові прибутки для нашого жіночого товариства, але вони

на цьому не зупиняються. Вони з допомогою своїх чоловіків, рідних братів Петра та Данила Рудіх, організовують бінго-базаровий вечір, на який закупили на свої кошти всі бінгові винагороди та запросили членкинь і знайомих з їхніми родинами.

На цей вечір прибуло велике число членкинь та гостей, яких щиро вітали п. А. Руді і п. Д. Руді.

Три великі столи були застелені сніжно-білими скатертями, на одному з них були розложені в гарному вигляді бінгові винагороди, на другому лежали прекрасні українські вишивки та інші ручної роботи речі. На третьому столі пишалися чудові живі квіти, які за 15 хв. були розпродані. Дуже приємно було спостерігати, що квіти купляли переважно самі мужчини по два, три і більше вазонків. Жінок можна було бачити біля вишивок та різного роду солодкого печива, яким прославились в нашому жін. товаристві п. А. і Д. Руді.

На початку гри в бінго, п. Петро Рудий щиро привітав гостей та пояснив ціль цього вечора, дохід з якого піде на добродійні цілі.

Вечір прийшов скоро в гарному товариському тоні.

На закінчення вечора з подякою виступила п. Д. Руда, яка щиро дякувала всім за присутність, що так гарно зійшлися та допомогли їм зібрати належну суму, з якої вони дарують на такі добрі цілі: на Церкву св. Димитрія 65 дол., на будову Колегії св. Андрея 50 дол. і на журнал „Промінь" 25 дол.

П. А. Руда і п. Д. Руда ще раз дякують і запрошують всіх на смачну перекуску.

За корисну роботу панству А. Д. Рудим та панству Д. П. Рудим — щасти, Боже! **П. Кумпан**

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ

Вінніпеґ, Ман.

Заходом відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки при Катедральній громаді Пресвятої Трійці, відбувся Весняний Чай у Вербну неділю, 22-го квітня ц. р.

Катедральна авдиторія була відповідно прибрана. Столи були застелені білими обрусами прикрашені українською вишивкою; а по середині столів пишались живі квіти.

Програмовою частиною пополудневої імпрези керувала голова відділу, пані Анна Воробець. Офіційно відкрив чай катедральний парох, Прот. М. Юрківський. Вітали гостей в дверях — священик Мітрат Є. Грицина, парох Катедри і пані А. Воробець і панна Анна Фігус. Конвінерками прийняття були пані: Доця Ярема і Лелія Цапар. Відбулась розігравка писанок.

Погода на той день випала гарна, а традиція весняного чаю набрала вже у нас великої популярности, тому прибуло поважне число гостей, які проводили час на дружній гутірці. **Є. Білич**

ХРЕСТИНИ І ЗБІРКА НА „ПРОМІНЬ"

КАДВОРТ, САСК.

Дня 11-го березня ц. р. в церкві Пресв. Трійці в Кадворт, Всеч. о. Стеценко охрестив сина п-ва Миколи і Юстини Кіндрачуків, надавши йому імя Микола Богдан. П-во Кіндрачуки мають ще дві доньці — Надія 16 і Кароля 11. Хресними батьками були: п. Петро Михайлюк і пані Анна Трембач. Після чину хрещення о. Стеценко сказав коротке слово про значення самого чину. З церкви гості були запрошені до дому п-ва Кіндрачуків де відбулася гарна гостина, на яку також прибули гості із Саскатуну. На пропозицію кумів була збірка для новоохрещеного маленького Миколи. Під час гостини були збірки на „Промінь". Слідуючі гості жертвували: по 1 дол:. Петро Михайлюк, п.п. Стефан Тріщук, Іван Трембач, Микола Кіндрачук, Іван Табашнюк з Саскатуну, Василь І. Тріщук, Василь П. Тріщук, Василь Михайлюк, пані Ольга Кіндрачук; по 50 ц.: Проць Кіндрачук, Володимир Рак. Разом 10 дол.

Никола і Юстина подякували за грошевий дар для їх сина та усім гостям, що прибули та звеличали їх родинне свято. Всі присутні бажали маленькому Миколі ласки Божої на його життєвій дорозі.

Присутня

З РІЧНИХ ЗБОРІВ

Комітету Українок Канади в Торонті

28 березня ц. р., в приміщенні УНО, при вул. Каледж, відбулись річні збори нашого відділу.

Збори відкрила голова комітету, др. З. Плітас. Провадила зборами — п. С. Процiв і п. І. Кривонюк — секретаркою.

По вислуханні звітів голови — др. З. Плітас і членів уступаючої управи, збори прийняли пропозицію голови контрольної комісії, п. С. Ґонти і уділили уступаючій управі абсолюторію.

До нової управи вибрано пань: др. З. Плітас — голова, С. Процiв — перша заступниця голови, О. Топлин — 2 заст. голови, О. Кутова — рекорд. секр., В. Завадська — корес. секретарка, О. Карманін — англомовна секретарка, Я. Шеремета — скарбник, Г. Ганківська — член. Контрольної комісії: С. Ґонта, О. Хрущ, О. Іванишин.

Комітет Українок Канади, відділ Торонто бере діяльну участь в суспільно-громадському житті Торонта через своїх представниць і делеґаток в усіх товариствах і організаціях, як також перебуває в безпосередньому звязку з англомовними організаціями м. Торонта, а саме — Міжнародній Інститут, Координаційний Комітет Горожанства, Юнайтед Апіл і Асоціяція Обєднаних Націй.

Управа

СКАРБОРО, ОНТ.

Сект. при церкві св. Анни

Річні збори відбулися в церковній залі 5-го грудня 1961 р. Збори відкрила голова пані С. Мула, які почато молитвою „Отче наш". Предсідницею зборів була пані Анастасія Біла а секретаркою добр. Зоя Гуцуляк. Усі членки заряду здавали звіти цілорічної праці.

Діяльність за рік 1961 р. була слідуюча: протягом року відбулося 8 місячних зборів і річні збори.

Членки справили 2 обіди, 1 храмове свято, 7 перекусок, 4 забавів і 1 спільний базар.

Перенесено в 1960 р.	$ 148.01
Прихід в 1961 р.	1,007.00
Розхід за 1961 р.	1,096.78
В касі лишилось	58.23

передано 1961 р. до церковного заряду $870.00.

Заряд на 1962 рік: голова — С. Мула, заст. голови — М. Боднарчук, рек. секретарка — Є. Мороз, касієрка — Є. Стефанюк, фінансова секретарка — А. Петришин, кореспо. секретарка: А. Біла. Контрольна комісія — Д. Вен, М. Даниляк, І. Чопко; звязковий комітет — М. Косован, і М. Дранчук; сестриці — Д. Мельничук, М. Крижиновська, А. Дубук, А. Біла і А. Валігроська; комітет опіки хворих — М. Боднарчук і Ф. Кадинюк.

С. Мула, голова
Є. Мороз, секретарка

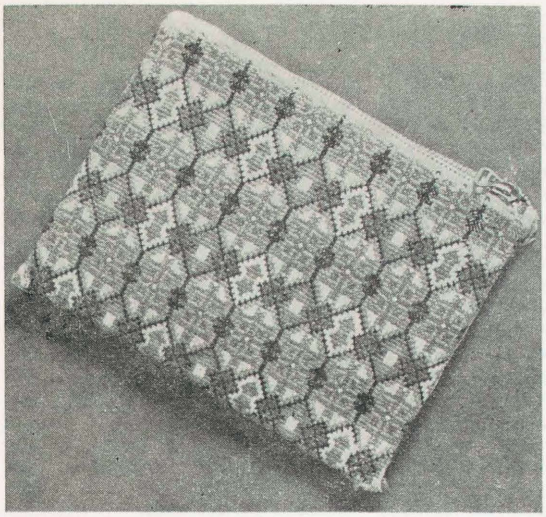

ВИШИВАНА ТОРБИНКА

Вишивані торбинки дуже надаються до літних суконок. Ось торбинка вишивана хрестиковим взором з обох сторін однакова. Взір примінений у чотирьох красках на кремовім полотні. Така торбинка може бути гарним доповненням літної суконки з кремового матеріялу.

Матеріял на торбинку може бути груба панама (бавовняна), гардінґер або лянне полотно. Нитки вживати марки ДМС: червона ч. 498, зелена ч. 470, жовта ч. 741, чорна ч. 310.

Взір взятий з Музею Союзу Українок Канади в Саскатуні.

За Комітет Мистецтва і Музею:
Софія Сенишин

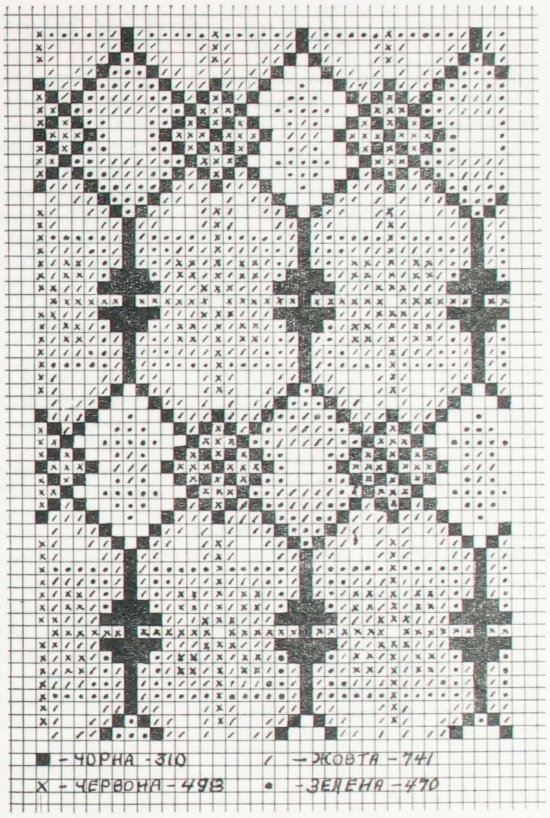

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Відділ ім. Л. Українки — Виндзор, Онт. — $25.00
Відділ ім. О. Басарабової — Форт Вілліям, Онт. — 10.00
Пані Олександра Боднарчук — Виндзор, Онт. в память свого мужа Л. Боднарчука, який упокоївся в Бозі 29-го квітня, 1962 р. — 10.00
Пан Анатоль Стратійчук — Вінніпеґ, Ман. — 10.00
Пані Віра Довгань — Монтреал, Кве. — 6.50
Пан Василь Савчук — Єлов Крік, Саск, переслав із збірки на похороні бл. п. М. Ґриби $5.00 із збірки на похороні бл. п. П. Бальона $5.00 разом — 10.00
Відділ ім. Л. Українки — Кіндерслей і Ітонія, Саск. — 5.00
Відділи ім. Л. Українки і ім. Калина — Гемилтон, Онт. — 4.25
Пані Анна Процюк — Вінніпеґ, Ман — 2.00
Пані Л. Кулачковська — Вайта, Ман. — 1.50
Пані П. Бігун — Реджайна, Саск. — 1.50
Пані М. Буряник — Порт Кредит, Онт. — 1.50
Пані М. Королик — Едмонтон, Алта — 1.50
Пані Р. Ґовда — Едмонтон, Алта. — 1.50
Пані О. Веньґер — Виндзор, Онт. — 1.50
Пані М. Шпитковська — Бімзвил, Онт. — 1.50
Пані М. Танчак — Вінніпеґ, Ман. — 1.00
Пані С. Журавецька — Рут Лейк, Ман. — 1.00
Пані А. Королишин — Дітройт, Миш. — 1.00
Пані Л. Стрембіцька — Едмонтон, Алта. — 1.00
Пані М. Школяр — Едмонтон, Алта. — 1.00
Пані Й. Стефанюк — Монтреал, Кве. — 1.00
Пані Ева Лах — Монтреал, Кве. — 1.00
Пані П. Хомик — Монтреал, Кве. — 1.00
Пані П. Шостал — Стінен, Саск. — 1.00
Пані Р. Кавулич — Кридор, Саск. — 1.00
Пані А. Мушинська — Монтреал, Кве. — .50
Пані М. Маланчук — Монтреал, Кве. — .50
Пані Г. Фарина — Едмонтон, Алта. — .50
Пані М. Костюк — Мусідора, Алта. — .50

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані П. Франко — Фовм Лейк, Саск. — 1
Пан Ф. Осиченко — Вінніпеґ, Ман. — 1
Пані М. Корпан — Реджайна, Саск. — 1
Пані О. Піць — Йорктон, Саск. — 3
Пані О. Сеньчук — Виндзор, Онт. — 1
Пані О. Завісляк — Вінніпеґ, Ман. — 1
Пані Д. Керчак — Едмонтон, Алта. — 1
Пані Е. Верхомин — Едмонтон, Алта. — 1
Пані Л. Слюзар — Монтреал, Кве. — 2
Пані Г. Ференюк — Саскатун, Саск. — 2
Пані М. Нєма — Монтреал, Кве. — 1
Пані Кушнір — Реджайна, Саск. — 1
Пані Є. Білич — Вінніпеґ, Ман. — 1
Пан Т. Грегорчак — Миннеаполис, Минн. — 1
Пані С. Ґриба — Кіндерслей, Саск. — 2

Для наших господинь

Цей відділ веде пані А. Сенів з Едмонтону, референтка домашньої економіки Союзу Українок Канади.

Весною і літом господині воліють приготовляти страви, що забирають мало часу і обмежують паливо за для задержання прохолоди в хаті. Сьогодні подаємо деякі страви, що їх можна дуже швидко приготовити й які задержують в собі всі потрібні складники.

Зупи:

Потертого на тертці одну ложку „пармезон" сира дати до кожної миски, залити гарячим консоме і подавати на стіл.

Друга смачна зупа на скоро — додати 2-4 ложки вина (шері) до кипячого консоме. Наливати в мищини, дати трошки зеленої дрібно покраяної цибулі і подавати на стіл.

Мясо в сосі на грінках

Консервоване мясо з 12 унцової бляшанки „Клик" або подібне покраяти на тонкі пластинки, дати мясо до понижче поданого сосу і загріти на вільнім вогні. Подавати на стіл на грінки „товст" а на верх дати багато смаженої цибулі.

Сос:

1 стол. ложка крохмалю
6 ложок оцту
2 ложки „вустер сос"
1 малу потерту цибулю
1 потертий зубочок часнику
½ ложечки солі
½ ложечки сухої муштарди
1 бібковий листок
3 ложки кетчопу
½ горнятка Мазола оливи
½ горнятка юшки з помідорів

Змішати всі складники, дати на легкий вогонь, мішати аж поки не закипить.

Мясо з макаронами

Зварити пів фунтову пачку макаронів, відцідити; мясо з одної бляшанки покраяти на пластинки, підсмажити добре на маслі, дати до макаронів. Подавати на стіл, поливши вище поданим сосом.

Запражка з кенованим мясом

Зісмажити на маслі одну велику цибулю. Одну бляшку мяса 12 унц. покраяти на пластинки, дати 2 ложки масла і додати до гарячої зісмаженої цибулі, посмажити разом з мясом. Додати 1 бляшанку помідорів і 1 ложечку цукру, ¼ ложечки тайм, 2 квадратики бульйону, 1 горня покраяної салєри, 1 бляшанку несцідженої, мішаної ярини. Поставити все на гарячу плиту, щоб закипіло, мішаючи, щоб не пригоріло. Накрити і не легкім вогні нехай покипить через 20 хвилин. Подавати на стіл з помитими бараболями або вареним рижом.

Поживний салад на скоро

1 пачечка лайм, джело
2 горнят дрібно посіченої свіжої ярини:

Морква, капуста, салєра, огірки, трошки цибулі. Декотру з вичисленої ярини можна вилишити, як нема під руками.

Розвести джело в 1 горнятку кипячої води, додати одно горня зимної води і поставити, щоб трохи захололо. Коли рідина починає застигати, дати приготовлену ярину і поставити в холодім місці, щоб згусло. Подавати на стіл з „салад дресінг" до страви з рибою або мясом.

Десерт з ревеню (рубарбару)

2½ горнят покраяного свіжого ревеню
½ горнятка води
¾ горнятка цукру
1 пачечку джело (суничного)
3 білки
⅓ горнятка цукру
Вбита сметанка

Додати до покраяного ревеню ½ горнятка води і ¾ горнятка цукру. Варити на середнім вогні аж стане мякий. Відставити з кухні, додати пачечку джело і мішати аж джело розтопиться. Поставити в холоднім місці, щоб трохи згусло. Вбити білки на густу піну, поволі додавати ⅓ горня цукру і далі вбивати поки не стане в чубку. Відтак поставити джело в посудині в холодну воду, або лід і вбивати вбивачкою, щоб був легкий і пухкий. Додати вибиті білки з цукром, поволі завинути білки в джело. Виложити в дезертові склянки і захолодити. Верх можна прикрасити вбитою сметанкою.

ГОРІХОВІ МЕДІВНИЧКИ ....

3½ горнят муки
1 ложечка бейкінґ павдер
1½ ложечки соди до печива
1 ложечка соли
1 ложечка цинамону
1 горнятко масла
1 горнятко плинного меду
1 горнятко жовтого цукру
2 яйці вбитих
1 горнятко січених горіхів

Всі сухі складники пересіяти разом. Змякшити масло і втерти на гладку масу. Додати мід і цукор і разом вбивати довго. Домішати вбиті яйця. Додавати по трохи сухі складники і вимішувати. На кінці додати горіхи. Брати тісто малою ложечкою і класти круглими купками на вимащену бляху. Пекти в мірнім теплі (375 ступенів). Це тісто дуже скоро припалюється, тому треба уважати.

М'ясо, риба, або інші продукти для смаження повинні бути вибрані передчасно з холодільника і бути хатньої температури. Холодний продукт охолоджує гарячий товщ і втягає його в себе.

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ім. КНЯГИНІ ОЛЬГИ
в КАДВОРТ, САСК.
складає сердечні побажання
СОЮЗОВІ УКРАЇНОК КАНАДИ
з нагоди його
35-пітнього ювілею.
Засилаємо щирй привіт і бажаємо найкращих успіхів на будуче.
Анна Тріщук, голова
Софія Котелко, секр.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВЕРНОН, Б. К.
Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори т-ва при Українській Греко-Православній Церкві відбулися 19-го грудня 1961 р.

Предсідниця зборів була пані Марія Микитюк, секретарював о. Г. Василів. Діяльність т-ва за рік 1961: Відбулося 10 місячних зборів, 2 засідання заряду, 1 надзвичайні збори, 4 вечерки читання і писання писанок, 1 вечерок шиття ковдри, 3 вечерки читання і шиття. Т-во разом з церковною громадою відбуло Йорданську Святу Вечерю, Спільне Свячене, храмовий обід, весняний базар і пікник церковної громади. Мали 4 випродажі домашнього печива, 2 бінго 5 похоронних обідів, справили 25-літний ювілей подружжя для о. і добр. Василів, 25-літній ювілей церковної громади і 70-ті уродини для пані Дучак і пані Бабич. Відсвятковано 35-літній ювілей Союзу Українок Канади що дохід з цего свята пішов на журнал „Промінь". Спільно з церковною громадою т-во мало академію на свято Шевченка і Листопадове. Концерт на День Матері і приготовило дарунки для дітей під час Різдвяного концерту. Дали пікник для рідної і недільної школи і один свій пікник. Заходом т-ва відбувся осінний базар з вечерою, чайне прийняття для пань К. Засійбіда, пані Д. Масцюх і пані О. Кіндрачук. В травні т-во брало участь у виставі вишивок у Ванкувері. Продавали білети для Союзу на будову Інституту в Саскатуні, брало участь у збірці на „Юнайтет Епіл", і „Рака", членки ходили шити для Червоного Хреста та колядували разом з членами громади. Т-во належить до Жіночої Ради. У Великий Піст мали свою Службу Божу, а на Великдень носили писанки для пацієнтів до шпиталю. Сповнило свій бюджет до централі. Жертви на місцеву церкву і парафіяльну хату $1,205.12 на журнал „Промінь" $21.25, на памятник Шевченка 25 дол., на Юнайтед Епіл 25 дол.

З року 1960 осталось	$569.11
Прихід з 1961 року	1,970.74
Розходи в 1961 р.	1,980.01
В касі осталось	559.84

Заряд т-ва на 1962-ий рік, пані: Василина Кучер — голова, Євдокія Ірійчук — заст. голови, Анастасія Микитюк — секр. рекордова, Калина Винничук — заст. секр. рекор., Павліна Кіндрачук — фінан. секр., Марія Сокол — касієрка. Контрольна комісія — Марія Михайлюк, Марія Попович і Катерина Прихідко. Господині — А. Пенюк, П. Гакман, М. Сокол, А. Лучак, М. Бабич, М. Попович, Н. Малиш, В. Крепякевич. Сестриці — М. Вигнан, Ф. Копан, А. Лучак, М. Дучак, А. Гомак, В. Малиш, А. Пенюк, Е. Лупул, А. Антонишин, М. Лошна і Н. Чипежук. Комітет Червоного Хреста — П. Гакман, А. Малиш, М. Попович, В. Несміла, М. Сокол, і Д. Павлишин. Комітет відвідування хворих—добр. М. Василів і М. Сокол. Комітети мистецтва — К. Винничук, А. Лучак, П. Гакман і Н. Микитюк. Музейний комітет — М. Михайлюк і добр. М. Василів. Бібліотекарка — добр. М. Василів. Референтка до журнала „Промінь", К. Третяк. Програмовий комітет — П. Гакман, В. Несміла, М. Попович і С. Князь.

Василина Кучер, голова
Анастасія Микитюк, секретарка

РОБЛИН, МАН.
Відділ Доньки України

Річні збори жіночого товариства ім. Доньки України в Роблин, Ман. відбулися на 6-го грудня в залі під церквою. Збори відкрила голова товариства пані Марта Лебедович і була предсідницею зборів. Звіт з цілорічної діяльности подали членки заряду. Відбулося 12 місячних зборів. Всі обіжники були читані, продискутовані, а вказівки з них були виконані в міру можливості. Стараннем товариства а головно голови пані Марти Лебедович був формований комітет недільної школи і недільна школа почалася на 12 лютого 1961 року. В школі навчається около 40 дітей, поділені на 4 кляси, наука провадиться щонеділі рано. Навчають членки жін. тов. пані: Марта Лебедович, Леонтина Піць і Галина Філевич, помагають Софія Островська і Анна Горбай і вчать панове: Василь Новосад, Петро Бугера і Петро Горбай. Для дітей недільної школи товариство приготовило снідання після св. Причастя під час Великого Посту. А в червню спільно з церковною громадою справили пікнік і вечерю для дітей і родичів коло озера Гус Лейк.

Опікується товариство і рідною школою, під час літних ферій провадилася наука в рідній школі через 3 тижні. Учителькою була пані Марта Лебедович. Школа закінчилася гарним концертом. Товариство дає поміч молодшому відділові СУМК. Членки приготовили дітей до програми на Різдвяний концерт і прилагодили торбинки для дітей і сумківців, приготовляли дітей до програми на День Матері.

Відбуто 3 освітних вечорків в програму входили читання рефератів про наші визначні писменниці. Спільно з церковною громадою відбуто свято Т. Шевченка і Свято Книжки. Членки тов. вишили обрус на тетрапод, зайнялися мальованням парафіяльної хати.

В місяці червні відбуто окружний з'їзд Союзу була виставка українських вишивок і писанок. Пані Бугера була делеґаткою на пров. з'їзді Союзу у Вінніпегу. Товариство приготовило 4 обіди і 2 вечері, пирогове пущення, спільне свячене і курячу вечерю, дали поміч з 3 поминальними перекусками і відбуто 2 продажі печива і один базар. Тов. жертвувало на такі цілі: Будова нової резиденції 500 дол., Колеґію св. Андрея 10 дол., Червоний Хрест 5 дол., стипендійний фонд 5 дол., орг. фонд 10 дол., фонд Іконостасу 50 дол., на меблі і фарбу до парафіяльної хати 400 дол.

З року 1960 осталось в касі	$290.29
Прихід в 1961 р.	1,436.55
Розходи в 19601 р.	1,201.97
В касі осталося	524.87

Заряд на 1962 рік. — уступивша голова — Марта Лебедович, голова — Павліна Бугера, заст. голови — Марія Мендро, секр. — Анна Горбай, секр. до оголошення — Марта Лебедович, касієрка — Леонтина Піць. Контрольна комісія — Наталка Кулик, М. Ілащук і Софія Островська. Сестриці — Зоська Слюсар, Євдокія Корчак, до помочі М. Мендро і М. Швайківська, референтка відвідування хворих — Софія Островська, референтка до шпиталю Євдокія Корчак. За обіжники і вказівки членки товариства складають центральній управі і провінціяльній екзекутиві щиру подяку.

Марта Лебедович, уст. голова
Анна Горбай, секретарка

СТИРДЖИС, САСК.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори товариства відбулися в неділю, 17-го грудня в церковній залі в Стирджис, Саск.

Збори відкрила голова, пані Пазя Колот. В своїм звіті пані Колот подякувала членству за їх поміч і кооперацію в протягу року. Звіт цілорічної праці і діяльности дала секретарка.

За 1961 рік відбулося 10 місячних зборів. На зборах референтка, пані Катерина Лабюк читала обіжники і іншу кореспонденцію. Вкладали пляни на працю і обговорювали ріжні справи. При кінці зборів, господині дому подавали смачну перекуску і приготовляли пакунок на розіграв ку. Запрошуємо завжди мужчин на перекуску.

Членкині брали участь в колядах які приносять громаді поважну суму грошей. Відбули одно пущення, обід з нагоди храму на Зелені Свята та помагали де треба.

Членкині занялися також одним поминальним обідом, двома бенкетами і одним 25-літним ювілеєм для п-ва Михайла і Юстини Токариків.

В день Матері того року по Богослуженню, дівчата подали перекуску своїм матерям, батькам і гостям. Було вшановано найстаршу і наймолодшу матір подарунками корсажів.

Відділ улаштував чотири випродажі печива і три чайних прийнять.

До місцевої церкви постарали жалібні обруси, дві хоругві, образки, причасники, прекрасний килим на хори і заслони на всі вікна в церкві. На Інститут ім. П. Могили в Саскатуні, ми вручили на З'їзді Окружної Ради в Гаєс 100 дол. Заряд відділу був запрошений на святкування 35-літнього ювілею жіночого товариства ім. М. Маркович в Канорі. Ми мали честь познайомитися з пані Пауш, головою Союзу Українок Канади під час її відчиту.

Буджет до централі ми виповнили. Також передплатили журнал „Промінь" і розкупили книжки „Блискуча зоря".

З 1960 р. осталось	$144.22
Прихід на 1961 р.	970.54
Розхід на 1961 р.	611.14
В касі осталося	503.62

Склад заряду на 1962 рік: голова — Пазя Колот, заст. голови — Павліна Мельничук, секр. — Стефанія Іванів, касієрка — Катерина Волощук, референтка — Катерина Лабюк, контрольна комісія — Параска Кожушка, Марта Цимбаліста, Стефанія Іванів господині — Марія Різник, Параска Кожушка, комітет відвідування хворих — Марія Різник, Юстина Токарик, сестриці — Анна Требич, Анна Холод, Домніка Медак, Катирина Дроник, Марія Прокопець.

Пазя Колот, голова
Стефанія Іванів, секр.

ВАТЕРФОРД, ОНТ.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори т-ва відбулися 3 грудня, 1961 року.

Збори отворила голова пані Валя Іванович, Всеч. о. Ю. Цукорник провів молитву. Предсідницею зборів була П. Залуцка, П. Щербань, секретаркою. Фінансовий звіт подала касієрка пані Щербань. За рік 1961 приходу було $1,043.16, розходу $859.91, в касі осталось $183.25.

За рік 1961 відбулося 10 місячних зборів, 3 похоронні обіди, яким зайнялося товариство, спільне свячене. Святий Вечір, Йорданська Спільна Вечеря для членства і родин. Писання писанок і печення колачів і пасок. На запрошення тов. прибула до нас пані Довголіс з Брентфорду і дала зразок роблення традиційних колачів і писанок, як також брали участь добр. Магас, пані Дворняк і пані М. Сокирка, відсвятковано свято Лесі Українки і членкині брали участь в Шевченківськім концерті. Наш відділ відвідала голова Союзу пані Пауш.

Т-во взяло участь у відкриттю старечого дому Норвю Гом в Симко. Тов. дало каву і чай і купило пташка та клітку вартости 30 дол. з назвою нашого тов. на клітці. Товариство адоптувало одного пацієнта з цього дому, якого членкині відвідують, вложило гарячу воду до кухні і постарало бюрко до писання до парафіяльного дому, жертвувало 200 дол. на місцеву церкву. Пані В. Іванович, п. А. Ткачук і п. А. Кондрат учать недільну школу, яка в нас стоїть на високім рівню.

З 1960 р. осталося в касі	$154.22
Прихід в 1961 р.	888.94
Розходи в 1961 р.	859.91
В касі осталося	183.25

Заряд т-во на 1962 р. пані: П. Залуцка — голова, К. Сокирка — заст. голови, П. Щербань — секретарка, А. Стахник — фінанс. секр., О. Макидонська — касирка. Контрольорки — О. Андрушко, А. Кондрат і В. Іванович. Господині — М. Дроздовська, М. Лазарук, А. Андрушко, А. Галик і Д. Дворняк. Комітет хворих — Н. Оробко, А. Стахник, А. Кондрат, В. Іванович. Жіноче тов. у Вотерфорді має всі вигляди, що наша праця піде вперед, бо майже всі членкині є передплатниками журнала „Промінь", з якого черпають знання нашої української культури на закінчення о. Ю. Цукорник взяв слово, подякував і ґратулював членкиням за так уміло переведення зборів.

П. Залуцка, голова
П. Щербань, секр.

СОНДАВН, МАН.

Відділ ім. Ольги Кобилянської

За минулий рік т-во мало 11 місячних зборів і річні збори. Вписано було 22 членкинь.

Діяльність т-ва: під час Різдвяних свят членки ходили колядувати. Відсвяткували врочисто храмове свято і спільне свячене. Приготовили 2 обіди і один базар і влаштували прощальний вечерок для панства В. Біличів і дочки Розалії — за їх працю між нами за ці минулі роки.

Відділ сповнив буджет до централі та жертвував на слідуючі установи — льокальний народний Дім, журнал „Промінь", організ. фонд Союзу Українок, Колегію св. Андрея. В цім році найбільша сума була призначена для місцевого Народного Дому.

Відділ зорганізував і займався українською школою в місцевості до якої угощало около 50 дітей. Відділ піддержує працю молодшого СУМК й недільну школу. Членки відділу співпрацюють з зарядами церкви, Народного Дому та іншими льокальними установами.

З 1960 р. осталося	$935.46
Приходу в 1961 р.	740.37
Розходи в 1961 р.	1,634.96
В касі осталося	1,033.69

Річні збори відбулися 16 грудня 1961 р.

Заряд на 1962 рік — пані: В. Костинюк — голова, В. Фещук — заст. голови, М. Т. Ілюк — рекорд. секр., Н. Алексюк — фінанс. секр., Є. Ілюк — касирка.

Господині — С. Соколюк і В. Фесщук. До недільної школи — М. Т. Ілюк, до молодшого СУМК — С. Соколюк, С. Ілюк і М. Т. Ілюк.

Вер. Костинюк, голова
М. Т. Ілюк, корес. секр.

ФЛИН ФЛОН, МАН.
Відділ Доньки України

Річні збори жіночого т-ва відбулися 4-го грудня 1961 у церковній залі. Предсідницею зборів була п. М. Скварчук, секретаркою Р. Малюта. Членки заряду здали звіти діяльности.

За рік відбулось 10 місячних зборів. Приготовлено 2 обіди — один на храм у травні а другий восені на 8-му річницю відкриття церкви. Відбулось 3 випродажі печива, один Великодного і писанок, два випродажі уживаних речей. Маємо кожного місяця розігравку на зборах і мали одну осінню розігравку. Стараннням т-ва приготовлено 5 вечербенкетів для інших організацій. Відсвятковано День Матері концертом і продаж квіток, роковини Шевченка концертом, 6 освітніх вечорків — 2 на фонд журнала, один на фонд Колегії, один весняний чай і продаж ручних робіт та печива. Вислано квіти і інші дарунки до шпиталю або вдома.

Т-во опікується українською і недільною школою. Учителем в рідній школі є п. Г. Стратійчук, в недільній школі вчать — панни: Діяна Клевчук, Галина Стратійчук і Кароля Скварчук. Т-во постаралo пакуночки для дітей в громаді з нагоди свята Миколая і дарунки учителькам недільної школи. Дві групі дітей рідної школи ходили колядувати. Мали пікник для дітей недільної школи.

Для членок і прихильниць була Різдвяна забава з виміною дарунків. Куплено дарунки для голови і добр. та нагороди для членок, які вчащали на всі збори в році. Поодинокі членки брали участь в збірковых кампаніях на добродійні цілі.

В проекті т-ва є куплення лавок до церкви. Вислано делегатку на провін. з'їзд у Вінніпегу.

Т-во жертвувало: на місцеву церкву — 800 дол., Марч оф Даймс — 5 дол., „Істер Сілс" — 5 дол., Колегію св. Андрія — 15 дол., організаційний фонд — 10 дол., фонд журнала — $35.25, телефон до залі — $44.40, стипендійний фонд — 5 дол.

З 1960 р. осталось	$1,364.31
Прихід в 1960 р.	1,274.08
Розхід в 1960 р.	1,395.33
В касі осталось	1,243.06

Заряд на 1962 рік: уст. голова — М. Скварчук, голова — Р. Малюта, заст. голови — М. Клевчук, секретарка — П. Андричук, заст. секр. — В. Стратійчук, касієрка — К. Сторожук. Комітети: відвідування хворих — В. Долінська, М. Янкович, М. М. Клевчук. Господині — М. Сморгай, Є. Тодощук, Д. Скварчук. Референтка освіти — добр. Апонюк. Контрольна комісія — Л. Киба, П. Мендро, Є. Тодощук. Репрезентантка до церковного заряду — Л. Киба. Сестриці — Л. Киба, А. Олійник, М. Сморгай, Є. Перепелюк, В. Стратійчук. Телефон і оголошення преси — Є. Тодощук, П. Мендро.

М. Скварчук, голова
Р. Малюта, секретарка

РЕДФІЛД, САСК.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жіночого товариства ім. Лесі Українки в Редфілд, Саск. відбулися в Народнім Домі, 15-го січня 1962 р.

Збори відкрила голова, пані Оля Ружецька, які почато молитвою. Предсідницею зборів була пані Оля Никіфорук, а секретаркою пані С. Никіфорчук. Членки заряду що здали звіти були: голова Д. Ружецка, касієрка Д. Плюта і референтка мистецтва Н. Заболотна.

Діяльність товариства за 1961 рік була слідуюча: відбулось 8 місячних зборів. При зборах членкині по черзі подавали приписи до печива або інші приписи.

В місяці січні тов. приготовило Новорічну імпрезу яка включала одноактівку та інше. Відсвяткували академію Лесі Українки, Олени Пчілки і Ольги Басарабової читанням на зборах. Слідували запити про читання „квиз".

В березні тов. справило пирогову вечерю. Декотрі членкині сходились по хатах на писання писанок. Свято Тараса Шевченка відсвятковали при зборах читанням реферату, творів і відспівали „Заповіт". В квітні жінки при зборах зібрали $14.50 на Червоний Хрест. Жіноче тов. приготовило обід на храм в липні. По обіді зійшлись до Народного Дому де мали виставу вишивок і писанок. В цій виставі брали участь і жінки з Витків, які приїжджали на вечерки вишивок до нас. На виставі було розіграно вишивку що її подарувала пані Н. Заболотна. Прихід вислали до Музею в Саскатуні. В жовтні тов. приготовило курячу вечерю. На 15-го листопада наше тов. святкувало 35-літний ювілей С. У. К. в Гефорді, Саск. разом із їх відділом із тов. з Кридор, Блейн Лейк і Борден. В грудні приготовили пирогову вечерю. Голова читала обіжники від централі на кождих зборах.

Т-во сповнило буджет до централі.

Заряд на 1962 р. остався той самий, що був на 1961 рік пані: Ольга Ружецка — голова, Катерина Маліцка — заст. голови, С. Никіфорук — рек. секр., Марія Котик — кор. секр., Олена Плюта — касієрка, Олеся Плюта і Юстина Катеринич — господині, Настя Никифорук і Наталка Ковальська — контрольна комісія. Комітети: культ. освітний — Оля Никифорук і Анна Дмитрук, висилання квітів і карток хворим—Марія Дмитрук, реф. журнала „Промінь"—К. Маліцька, Мистецтво — Н. Заболотна, комітет зовнішних звязків — Олеся Ковальська. Сестриці до церкви — Ю. Дмитрук, М. Плюта і Д. Підвербецька.

З 1960 р. в касі осталось	$533.33
Приходу в 1961 року	489.67
В касі осталось	862.22

Ольга Ружецька, голова
Марія Котик, кор. секретарка

ГЕФОРД, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Наш рік діяльности починається від грудня 4-го 1960 р. до грудня 4-го 1961 р.

В грудню відбули Андрея з програмою і соціяльним вечерком. Мали Миколаївський концерт дітвори недільної школи і дарували торбинки з ласощами.

В лютім відбули свято Ольги Басарабової і Лесі Українки.

В березні відбули пирогове пурогове пущення, в квітні весняний базар де було чайне прийняття, продаж ручних робіт, печива і писанок, і також носили Великодні кошики до шпиталю, відбули вечерю на Кинсмен бенкет, приготовили спільне свячене. В червні відбули храм і влаштували пікнік для дітей недільної школи.

В жовтні вдібули церковний базар а в листопаді 35-літний ювілей Союзу Українок Канади спільним заходом провінційної екзек. і сусідними відділами. Зложили вінок для поляглих в день Невідомого Вояка. Вислали делегаток пані М. Симчич і Марія М. Калин на пров. з'їзд до Саскатуну. Вислали українські вишивки на виставку від відділу до Принс Альберт Виставу і одержали першу нагороду. Відбули 6 похоронних обідів, з початком року відбули 3 вечерки вишивання під про-

водом пані О. Андрущак. Жертвували на церкву $455.17. і 100 дол. на музейну кімнату в Інституті Могили, 50 дол. на Катедру у Вінніпегу.

Купували лєкції дітям недільної школи, торбинки, пікник в сумі разом $115.34. Дали на степендійний фонд.

Купуємо квіти хворим у шпиталю і також, вінки тим членкам, які відійшли від нас у вічність.

Купили трофей на музичний фестивал, продавали тикети.

Параска Барабаш, голова
Марія Д. Калин, секр.

ВІРДЕЙЛ, САСК.
Відділ ім. Л. Українки

Жіноче товариство ім. Лесі Українки відбуло свої річні збори 16-го січня 1961 р. в домі пані Б. Сташій. Звіти цілорічної праці здавали — голова — А. Присяжна, касієрка — М. Запаранюк, фін. секр. — Ю. Косован, рек. секр. — Д. Запаринюк, господині — Н. Карук і П. Запаринюк. Сестриці — Ю. Молетвенек і М. Карук.

Комітет хворих — добр. Г. Зузак. Контрольна комісія — добр. Г. Зузак, П. Запаринюк і Д. Запаринюк.

В році 1961 товариство відбуло 9 місячних зборів і одно засідання. Зимою жінки вишивали до церкви, і мали свято Шевченка. Також мали Великодне домашне печиво, спільне свячене на весні і відсвяткували День Матері концертом. Товариство також зайнялося обідом на посвячення угольного каменя і членки мали храмовий обід на 7-го липня. Також мали пікник для дітей які ходять до рідної школи. Членки беруть участь у церковнім хорі, приготували 2 весільні вечері і в осени мали курячу вечерю у Народнім Домі.

Членки відбули осінний церковний базар і мали 16 перекусок з нагоди танців.

З року 1960 осталось в касі	$182.73
Прихід в 1961 року	1,891.43
Розходи в 1961 році	1,622.76
В касі осталось	451.85

Д. Запаринюк, секр.

ІНСІНҐЕР, САСК.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жін. т-ва відбулися 21 лист. 1961 р. в Нар. Домі. Збори відкрила молитвою пані Молдован. Урядниці здали звіти цілорічної діяльности. За рік відбулося 10 місячних зборів. Свої збори жін. т-во відбувало по хатах і кожний раз мали перекуску та розіграв ку. Т-во приготовило 3 обіди, 1 базар, 4 продажі домашнього печива, бінго на Червоний Хрест та інші добродійні цілі. Товариство віддає багато праці для церкви.

З року 1960 осталось	$970.15
Прихід в 1961 р.	658.82
Розходи в 1961 р.	311.33
В касі осталось	1,317.64

Жертви т-ва: на місцеву церкву — $72.44, Народній Дім — 20 дол., Червоний Хрест і Рака $44.92, на шпиталь 5 дол., на сліпих — 10 дол.

Заряд т-ва на 1962 р. — пані: Анастасія Молдован — голова, Варвара Руснак — заст. голови, Параскевія Костащук — рек. секретарка, Софія Николаїв — касирка. Контрольна комісія — Ярина Равлик і Катерина Гнатюк. Комітет відвідування хворих — Ліна Кирилюк і пані Костачук. Господині — Параскевія Копан, Катерина Зучкан, Василка Максимюк, Варвара Руснак. Сестриці — Анна Николаїв, Параскевія Копан, Домка Руснак, Василина Максимюк — дописувачка, Параскевія Копан референтка.

Анастасія Молдован, голова
Параскевія Костащук, секретарка

МИРНАМ, АЛТА.
Відділ ім. О. Пчілки

На рік 1961 мали в т-ві 46 членок. Відбулось 10 місячних зборів, а 5 засідань зарядів. Жін. тов. опікувалось рідною і недільною школою при помочі о. пароха і також помагало сумківцям в потребі. Наше т-во є при церкві і всяка праця, прибрання порядку та чищення було виконано членками. Висилали делєгатку на провінц. з'їзд і посилали представницю до Вінніпегу на відслонення пам'ятника Шевченкові. Відбулись культурно освітні вечерки, роковини Лесі Українки, концерт Шевченка і концерт на св. Миколая виконали діти рідної і недільної школи. За рік відбулись слідуючі імпрези, спільне свято вечеря, храмовий обід, Візитація Преосв. Владики Андрея, посвячення іконостасу і спільний обід. Жін. тов. приготовило вечерю на хрестини для о. і добр. Крищуків. Коли хрестили свого сина Йосифа.

Справили прощальний вечерок для о. і добр. Кріщуків. Відбулось Богослуження і обід на День Подяки заразом і прийняття для о. Хруставки і його мами. Відбулось пирогове пущення, два похоронні обіди одно весілля. Жін. тов. купило піяно для сумківців і викінчили сцену в залі під церквою. Жін. тов. постаралось і помалювало лавки до церкви. Під час Різдва і Великодня посилали пакуночки до льокального шпиталю. Цілий рік відвідуємо хворих і також передплачуємо до шпиталю „Український Голос", „Вісник" і „Промінь".

Постарали до парафіяльної хати новий „честерфільд" і фіранки.

1960 р. осталось в касі	$428.22
Прихід в 1961 р.	1,525,19
Розхід в 1961 р.	1,443.77
В касі осталось	509,64

Емілія Дубелт, голова
К. Ханасик, секр.

СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого тов. ім. Лесі Українки в Ст. Джулієн відбулися 11-го лютого 1962 року у Народнім Домі.

Збори відкрила голова пані Софія Охітва молитвою. Голова тов. пані Охітва подякувала усім членкиням за добру співпрацю.

Звіт секретарки перечитала пані Олена Міхайлюк, а касієрка пані Доця Бокшован подала фінансовий звіт.

Тов. відбуло 8 звичайних зборів, 2 засідань заряду, 2 обіди, 4 перекуски при забаві у Народнім Домі, 1 продаж домашного печива, 1 пікнік, 2 вечірних забав, 1 базар, 1 пущення, 1 перекуску при похороні і 1 розіграв ку.

Розходи були такі: тов. купило меблі на 165 дол. до парафіяльної резиденції у Вакав, на місцеву церкву: вхідник — 309 дол. і побічні вівтарі — 600 дол. Жертвувало на Народний Дім — 30 дол., на стипендійний фонд — 10 дол., на митя кімнат у Зеленім Гаю у Вакав — 10 дол.

Буджет до централі все виплачуємо.

Заряд тов. на рік 1962-ий — С. Охітва — голова, С. Олексин — заст. голови, Д. Бокшован — касієрка, М. Сорокан — секретарка. С. Процюк, Є. Комінка і С. Олексин — контрольна комісія.

Господині — Михайліна Місюра, Марія Угрен, Софія Процюк, Марія Харий, Анна Ю. Михайлюк, Павліна Колибаб і Єлисавета Пігач.

Олена Михайлюк

ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися в неділю, 3-го грудня 1961 року в залі під церквою. На предсідницю зборів покликали присутні пані Ю. Федейко. Збори відкрив молитвою настоятель парафії, Всеч. о. О. Фляк. Членки нашого товариства багато попрацювали, бо наша парафія ще зовсім молода, а в звязку з будовою церкви, вона ще й довгами обтяжена. Всім членкам товариства належиться щире признання й сердечна прилюдна подяка за їх щиру й віддану працю.

Праця нашого Товариства многогранна, а тому й треба було кожного місяця приходити на збори, обмірковувати й вирішувати всякі справи. Крім цього заряд товариства мав своїх 8 засідань. Членок у звітному році було 63. Товариство наше опікувалось й опікується недільною й українською школами при парафії. Старанням шкільного комітету було влаштовано в мин. році силами дітей свято День Матері і Свято-Миколаївський вечір. Наші діти брали теж участь в спільному концерті під патронатом відділу КУК. з нагоди 100-ої річниці смерти Т. Шевченка. На закінчення науки в школах товариство влаштувало було для дітей пікнік, що в ньому взяло участь і членство нашої парафії. Два рази в мин. році наші діти приступали до Св. Сповіді і Причастя, а членки гостили дітей перекускою по Богослуженнях. Память патронки нашого Товариства вшановуємо кожного року відповідною програмою. В мин. році наші членки приготовили 5 святочних прийнять, 8 весільних забав, 9 обідів з нагоди похоронів і 3 чайні прийняття для членства парафії і гостей. Влаштовано теж було показ моди з чайним прийняттям. Під час річної виставки в Едмонтоні наше товариство мало власний буфет на виставовій площі і тут теж багато вложено праці. Призначені до цієї роботи членки, як теж і члени Заряду парафії багато попрацювали і праця ця дала поважний прибуток до каси парафії. Влаштовано теж було з членством парафії річний осінній базар, продаж печива, продаж ручних робіт, вишивок і т. п.

Наш касовий стан:

Осталось в касі з 1960 р.	$2,335.66
Приходи в 1961 році	9,618.37
Розходи в 1961 р.	9,317.96
Осталось в касі	2,636.07

Перед річними зборами передано до каси парафії на закупно парафіяльної резиденції $2,000.00, а шкільний комітет на потреби прикрашення церкви передав до каси парафії 700 дол.

Заряд товариства на 1962-ий рік: пані: М. Іванців, голова; В. Купченко, 1 заст. голови; М. Гарасим, 2-га заст. голови; Ю. Федейко, рекордова секретарка; С. Дмитрук, заст.; Н. Гиманик, кореспондентка української преси, С. Задимірська, кореспондентка англійської преси, Т. Кобелка, касіерка. Голови комітетів: Шкільний — П. Луцка, мистецтва — Ю. Кравчук, базаровий — А. Лазарук, церковний — П. Сірінк, бенкетів — М. Ярійчук, господинь — М. Ярійчук і Є. Простибій — програмовий — Є. Івасюк, відвідування хворих — М. Чорна, печива — Г. Джура, соціяльний — Є. Кропельницька, — „Променя" Д. Керчук.

Контрольна комісія: К. Ілащук, А. Дукельська, М. Тащук, М. Храпко, Н. Карбашевська. Опікункою СУМК — Р. Стечишин, бібліотекаркою — К. Ілащук, рекорд з української преси Ю. Федейко.

Заки цей звіт був виготовлений, зайшли деякі зміни в складі заряду.

З огляду на стан здоровя, пані М. Іванців зрезигнувала зі становища голови. Місячні збори товариства, що відбулися 6-го лютого ц. р. і головою товариства стала перша заступниця голови, пані В. Купченко. Її першою заступницею є пані К. Ілащук, а пані М. Іванців є уступившою головою.

Василина Купченко, голова
Надія Гиманик, кореспондентка

ВІЛЬНА, АЛТА.

Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори жін. т-ва відбулися 5 грудня 1961 року у Народнім Домі. Збори відкрито молитвою. Ушанували память членок, що відійшли у вічність.

Зборами провадила голова відділу пані Н. Шиш. Вона подякувала всім членкам за співпрацю і закликала до дальшої і ширшої діяльности.

Звіти голови відділу і урядниць заряду і також голов різних комітетів виказали велику і щиру працю за минулий рік.

Відбулося 10 місячних зборів і два засідання заряду. У грудні вечеря для „Чеймбер оф Комерс". На Різдвяні свята членкині ходили колядувати спільно з членами церковної громади. Товариство вітало пані Пауш у лютому, устроїло Великодний чай продаж українського печива і писанок, занялось бенкетом на відкриття Народного Дому. Товариство приготовило обід під час полевого Богослуження, яке відправляв Впреосв. Іларіон коло озера Боні Біч. На Дмитра, відбувся осінний базар. Товариство також справило пущення.

Головні проекти нашої праці є поміч в утриманню церкви і будові та викінченню Народного Дому. Ми постаралися гарний кристалевий пацук і нові обруси на престіл. На будову Народ. Дому жіноче товариство жертвувало 800 дол. Також жертвувало на фонд поборювання недуги рака.

Старші сестриці дбають про прикрасу і чистоту в церкві.

Заряд т-ва на 1962 р. — пані: С. Вітейчук — голова, Д. Рудяк — заст. голови, С. Семака — секретарка, Р. Вітейчук — касирка. Контрольна комісія — Л. Тащук, Д. Гарасем, К. Ілащук.

С. Семака, секр.

ПОДЯКА

ЛОНҐ БРЕНЧ, ОНТ.

Почуваюся до милого обовязку скласти подяку Високопреосв. Владиці Михаїлові, Настоятелям Св-Володимирського Собору в Торонті, Всеч. о. Митратові П. Самцеві, Всеч. о. Протоієрееві Д. Фотієві й Настоятелеві Св-Дмитріївської Церкви в Лонґ Бренч і Всеч. о. Ф. Легенюкові з дружиною та всім тим хто відвідував мене, коли я була хворою в наслідок тяжкого автомобільного випадку.

Дякую щиро Союзові Українок ім. С. Русової в Лонґ Бренч за надіслані квіти та побажання.

Зокрема щиро і сердечно дякую п. Марас за те, що забрала мене зі шпиталю до своєї хати і дбайливо та сердечно опікувалася мною аж до мого одужання.

Нехай Вас всіх Милосердний винагородить за це сторицею.

З щирою і правдивою подякою.

Розалія Романхо

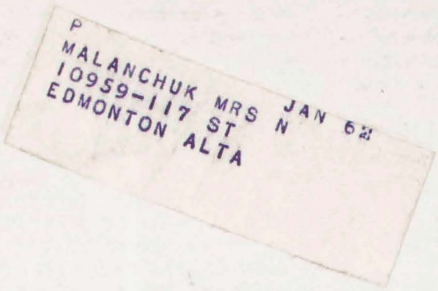

СТЕЖКАМИ ЖИТТЯ — М. ІВАНИС. ТОМ 4-ТИЙ

Комісія видавничої допомоги праць проф. В. М. Іваниса повідомляє громадянство, що впродовж цього року пощастило частинно перемогти великі фінансові труднощі і видати **четвертий том** мемуарів „Стежками життя". У цьому, четвертому, томі мемуарів написано про останню збройну боротьбу на Кубані й у Криму; про трагічний кінець тієї боротьби й евакуацію козаків та цивільного управління на острів Лемнос на Егейському морі; про розселення далі по Балканських державах (Югославія, Болгарія) й інших країнах; про діяльність кубанських парляментаристів у столицях: Грузії, Туреччини, Югославії, Польщі, Франції й Чехо-Словаччини. Цей том охоплює період від травня 1920 р. по жовтень 1925 року.

Лишається ще видати останній — п'ятий том спогадів за найдовший час буття — майже за 40 років перебування на чужині... П'ятий том присвячений характеристиці української еміграції, а також хронологічне продовження спогадів про наукову діяльність проф. В. М. Іваниса, його працю в українських вищих школах: Українській Господарській Академії (УГА), в Українському Технічно-Господарському Інституті (УТГІ); про довголітнє головування в Союзі Українських Інженерів Емігрантів та педагогічну працю в Українському Рільничому Ліцеї в Черниці біля Львова.

В п'ятому томі описане також життя автора (і йому відомі події) під німецькою окупацією під час другої світової війни, післявоєнний трилітній період життя в нових еміграційних обставинах під окупацією переможців — західніх альянтів, ще одну еміграційну подорож за Атлантик і фрагменти з перебування в Канаді.

За комісію Видавничої допомоги:

Д-р І. В. САДОВСЬКА-НІТЕФОР (голова) — І. Т. ДУБИЛКО (секретар)

Адреса автора:

Prof. B. I w a n y s
134 Dovercourt Rd.
Toronto 3, Ont., Canada

DOMINION RESTAURANT
"Air Conditioned"
Have the Best Meals
in North Battleford for Saskatchewan

Lucyk's Book & Gift Shop
School and office supplies, China,
Gifts and Greeting cards
North Battleford, Sask.

Fort Motel Battleford's Newest
Fort Motel Battleford's newest pleasantly located (at the) junction highway 5—40—4 West.
Spacious grounds fully modern
Single, double & family units with:
Kitchenette, T.V. phones, swimming pool. Adjacent to Esso and restaurant. Reservation accepted by letter or wire. Ph. 937-2651 Battleford, Sask.

НАЙКРАЩЕ ЗАВЕДЕННЯ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ ВАШОГО ОДЯГУ!
KINGSWAY DRY CLEANING
9232—111 Avenue, Edmonton, Alta. — Ph. 477—2710
Петро Федьо і **Пилип Коваль,** власники

For the "REST" of your life
Stay at the
AUDITORIUM HOTEL
D. G. LUTZAK, Mgr.
North Battleford, Sask. Phone 445-2456

НАЙКРАЩІ КВІТИ НА ВСЯКУ ОКАЗІЮ!
MICHAEL'S FLOWERS
9712—111 Avenue, Edmonton, Alta. — Ph. 477—4025
Марія Бісюк, власник

THE ROXY PHOTO STUDIO
and
PHOTOGRAPHIC SUPPLY STORE
Box 217 — North Battleford, Sask.

ВІДСВІЖУЮЧІ НАПИТКИ ДОБІРНОЇ ЯКОСТІ!
Prairie Rose Manufacturing Co. Ltd.
9611—104 Avenue, Edmonton, Alta. — Ph. 422—1881
Василь Гавриляк, власник